O'ZBEKISTON RESPUBLIKASI
INV.№

Ҳалқ сўзи

Ўзбекистон – келажаги буюк давлат

1991 йил 1 январдан чиқа бошлаган ● E-mail: halksuzi@sand.uz ● 2002 йил 9 октябрь, №217 (3045) Чоршанба

САМАРАЛИ ҲАМКОРЛИК ЙЎЛИДА

Шу йилнинг 6-7 октябрь кунлари Молдова пойтахти Кишинёвда Мустақил Давлатлар Ҳамдўстлигига аъзо мамлакатлар давлат раҳбарларининг учрашуви бўлиб ўтди. Унда Ўзбекистон Республикаси Президенти Ислом Каримов иштирок этди.

Давлатимиз раҳбарининг Кишинёвга ташрифи Молдова Президенти Владимир Воронин билан учрашувдан бошланди. Учрашувда Ўзбекистон билан Молдова ўртасидаги муносабатларнинг бугунги аҳволи ва истиқболи, мамлакатларимиз ўртасидаги ҳамкорлик алоқаларини янада кенгайтириш билан боғлиқ масалалар юзасидан фикр алмашилди.

7 октябрь куни МДҲга аъзо мамлакатлар давлат раҳбарлари "Кодру" қароргоҳида тор доирада суҳбатлашди. Унда Ҳамдўстлик доирасида амалга оширилаётган ишлар, МДҲ фаолияти, мамлакатлараро иқтисодий, сиёсий ва ижтимоий ҳамкорликни янада кенгайтириш билан боғлиқ масалалар муҳокама қилинди.

МДҲ доирасида бундай учрашувлар кўп бўлган. Уларда аъзо давлатларнинг, аввало, ўзаро иқтисодий, сиёсий ва ижтимоий алоқаларини кенгайтириш, шу йўл билан мазкур тузилма фаолиятини аъзо мамлакатлар манфаатига хизмат қилдиришдек хайрли ҳаракатлар мақсад қилиб қўйилган. Жаҳонда глобал миқёсдаги интеграциялашув жараёни кечаётган ҳозирги даврда МДҲ фаолияти ушбу жараёнга мосми? МДҲ аъзо мамлакатларнинг турли соҳалардаги ҳамкорлигини кенгайтириб бориш борасида давр талабига жавоб берадиган тузилма бўла оляптими?

Мамлакатимиз раҳбари Ислом Каримов Кишинёвга жўнаб кетиш олдидан журналистларга берган интервьюсида бу борада қуйидагиларни баён қилди.

МДҲ фаолиятида кейинги пайтлари анча сусайиш кузатилмоқда, — деди Президентимиз. Аҳвол шу зайлда давом этса, бу тузилманинг келажаги қандай бўлади, деган табиий савол туғилади. Аммо Ҳамдўстлик улкан минтақада давлатлараро иқтисодий, ижтимоий, сиёсий алоқаларни чуқурлаштириш, турли соҳаларда, айниқса, иқтисодий жабҳада ҳамкорликни кенгайтириш йўлида ягона ташкилот бўлиб қолмоқда. Бинобарин, келгусида МДҲ фаолияти самарадорлигини оширишда барча имкониятлардан унумлироқ фойдаланиш зарур.

Дарҳақиқат, ҳар қандай халқаро ташкилот унга аъзо мамлакатлар манфаатига хизмат қилсагина унга эҳтиёж сезилади. МДҲ доирасида ишлар талаб даражасида амалга оширилмаётгани кейинги пайтларда тез-тез таъкидланмоқда.

Кишинёв саммитида эркин савдо зонасини яратиш масаласига алоҳида эътибор қаратилди. Томонларни қизиқтирган яна бир туркум масала, жумладан, Мустақил Давлатлар Ҳамдўстлиги органлари фаолиятининг самарадорлигини ошириш, бошқарув тизимини такомиллаштириш, шунингдек, жиноятчилик, наркотик моддаларнинг ноқонуний савдосига қарши ҳамкорликда курашиш масалалари атрофлича муҳокама қилинди.

Саммит иштирокчиларининг кенгайтирилган таркибдаги учрашувида ҳам бу масалалар янада батафсилроқ муҳокама этилди. Хусусан, истиқболда жаҳон иқтисодий ҳамкорлик жараёнларининг жадаллашувини ҳисобга олган ҳолда, Ҳамдўстлик доирасида ахборот макони ва эркин савдо зонаси яратишга қаратилган истиқболли вазифаларни белгилаб олиш режаларига алоҳида эътибор берилди.

Эркин савдо зонаси ташкил этиш ҳақидаги ва бошқа тегишли ҳужжатларни ҳаётга жорий қилиш борасида ҳар бир давлат зарур чора-тадбирларни амалга ошириши лозим. Бу жараёнда эркин савдо зонасидаги иқтисодий муносабатларни мувофиқлаштириб бориш механизмини ишлаб чиқиш ҳам кўзда тутилади. Мазкур вазифаларни бажариш учун эркин савдо зонасида рақобатбардош маҳсулотларнинг эркин ҳаракатини таъминлаш, транспорт харажатларини камайтириш, ҳамда МДҲ давлатлари иқтисодиётида ишлаб чиқариш соҳаларини техникавий жиҳатдан янгилашнинг 2015 йилгача мўлжалланган дастурини ишлаб чиқиш зарурати ҳам бор.

Президентлар наркотик моддалар, психотроп воситалар ва прекурсорларнинг ноқонуний савдосига қарши курашдаги ҳамкорлик концепциясини тасдиқлади.

Гиёҳванд моддаларнинг ноқонуний савдоси бутун инсониятни жиддий ташвишга солиб келаётган муаммолар сирасига киради. Бу муаммо МДҲга аъзо мамлакатлар, жумладан, Марказий Осиё давлатлари учун ҳам долзарб. Қўшни Афғонистонда кечган қарийб чорак асрлик қуролли можаро бу ўлкани гиёҳванд моддалар етиштириладиган майдонга айлантирди. Бу оғу турли йўллар билан дунёнинг бошқа қитъаларига ҳам етиб бормоқда.

Президент Ислом Каримов куни кеча Душанбеда "Марказий Осиё ҳамкорлиги" ташкилотининг саммитида ҳам бу масалага алоҳида тўхталди. Мамлакатимиз раҳбари таъкидлаганидек, Афғонистонда террор ўчоқлари тугатилганига қарамай, гиёҳванд моддалар етиштирилиши ва савдоси ҳамон давом этмоқда. Бу иллатга барҳам бериш учун халқаро миқёсда, жумладан, МДҲ доирасида ўзаро ҳамкорликдаги курашни кучайтириш керак.

Шу жиҳатдан ҳам наркотик моддалар, психотроп воситалар ва прекурсорларнинг ноқонуний савдосига қарши ҳамжиҳатликда курашни кўзда тутувчи мазкур концепция саммитда муҳокама қилинган энг муҳим масалалардан бири сифатида эътироф этилди.

Саммитда чегара соҳасида ҳамкорликни янада такомиллаштириш ҳамда жиноятчиликка қарши биргаликда курашнинг 2003-2004 йилларга мўлжалланган дастурлари маъқулланди.

Шундай қилиб, МДҲнинг навбатдаги саммити ниҳоясига етди. Президентлар яна бир бор Ҳамдўстлик доирасида амалга оширилган ишларга назар ташлади, босиб ўтилган йўлни таҳлил этди. МДҲ доирасида ўзаро ҳамкорлик самарадорлигини оширишга қаратилган вазифалар белгилаб олинди. Энг муҳими, Кишинёв саммити аъзо давлатларнинг вазифаларни бажаришда ўзаро ҳамкорликни янги босқичга кўтаришга, шу йўл билан мамлакатларнинг иқтисодий салоҳиятини, халқлар фаровонлигини ошириш борасида ўзаро самарали ҳамкорлик қилишга интилишини яна бир намойиш этди. Давлатимиз раҳбари Ислом Каримов таъкидлаганидек, МДҲнинг зарурати ҳам айнан ана шу жиҳатда кўринади. Яъни, юзага келган умумий, айниқса, иқтисодий, ижтимоий муаммоларни ҳамжиҳатликда ҳал этиш МДҲ имкониятларидан тўла фойдаланишни тақозо этади.

Саидмурод РАҲИМОВ,
ЎзА махсус мухбири.
Тошкент-Кишинёв-Тошкент.

СУРАТДА: *саммитдан лавҳа.*
Дилшод ЮСУПОВ олган сурат.

Ўзбекистон Республикаси Вазирлар Маҳкамаси Давлат тасарруфидан чиқариш ва хусусийлаштириш мажмуининг мажлиси бўлиб ўтди. Уни Бош вазир ўринбосари, Давлат мулкини бошқариш ва тадбиркорликни қўллаб-қувватлаш давлат қўмитаси раиси Ўктам Исмоилов бошқарди.

МАЖМУА МАЖЛИСИ

Мажлисда 2002 йилнинг тўққиз ойида давлат тасарруфидан чиқариш ва хусусийлаштириш, кичик ва ўрта бизнес, хусусий тадбиркорликни ривожлантириш дастурлари ижроси бўйича амалга оширилган ишлар якунлари кўриб чиқилди.

Таъкидландики, жорий йил бошидан буён 1182 та корхона ва объект давлат тасарруфидан чиқарилди ҳамда хусусийлаштирилди. Бу ўтган йилнинг шу даврига нисбатан 1,5 марта кўп. Хорижий сармоядорларга қиймати 22,2 миллион АҚШ долларидан ортиқ акциялар ва объектлар, шу жумладан 43 та объект сотилди. Бу 2001 йилнинг шу даврига нисбатан 1,8 марта кўпдир. Шунингдек, 19 та қўшма корхона ташкил этилди.

"Тошкент" республика фонд биржаси савдоларида 882 та акционерлик жамиятининг умумий қиймати 6,69 миллиард сўмдан ортиқ акциялари сотилди. Республика кўчмас мулк биржаси ва унинг бўлимлари очиқ савдолари орқали 5,18 миллиард сўмлик 7790 та давлат кўчмас мулк объекти (тугалланмаган қурилишлар, ишлаб чиқариш иншоотлари, ер майдонлари, АЁҚШ, автотранспорт, мол-мулк ва шу кабилар) сотилди.

Ҳукумат қарорларига мувофиқ корхоналарнинг мулки ва низом жамғармаларини рўйхатдан ўтказиш натижасида умумий миқдори 42,5 миллиард сўм, шу жумладан, 2002 йилда 17,7 миллиард сўм давлат активлари аниқланди ва қайта тикланди. Шу билан бирга мажмуа мажлисида айрим вазирлик ва идоралар томонидан катта миқдордаги давлат активларини сотиш бўйича зарур чора-тадбирлар кўрилмагани таъкидланди. Улар орасида "Ўзкимёсаноат", "Ўзқишлоқхўжаликмаш-холдинг", "Ўзбекистон темир йўллари", "Шарқ", "Ўзбекэнерго" компаниялари, "Ўзозиқовқатсаноат", "Ўзэлтехсаноат" уюшмалари, Ўзбекистон алоқа ва ахборотлаштириш агентлиги бор.

Жорий йил бошидан буён 37 мингта кичик ва ўрта бизнес корхонаси ташкил этилган бўлиб, 1 октябрга келиб мамлакатимизда кичик ва ўрта бизнес корхоналари 231,6 мингтага етди. Фаолият кўрсатаётган фермер хўжаликлари сони 70,4 мингтага, юридик шахс мақомига эга деҳқон хўжаликлари сони эса 18,9 мингтага етди. Тадбиркорликни ривожлантириш ҳисобига 292,1 мингта янги иш ўрни яратилди. Кичик ва ўрта бизнес субъектларига тижорат банкларининг ўз маблағлари ҳисобидан берилган кредитлар ҳажми 138,9 миллиард сўмни ташкил этди. Бу 2001 йилнинг тўққиз ойи мобайнида берилган кредит маблағларидан 1,3 марта кўпдир.

Мажлисда муҳокама этилган масалалар юзасидан тегишли қарорлар қабул қилинди.

Шу сўнгга хабар

Лондонда кураш бўйича нуфузли мусобақа

Кураш бўйича ўтказиладиган турли турнир ва биринчиликлар халқаро спорт мусобақалари тақвимидан муқим жой олган. Буюк Британияда ўтказиладиган анъанавий "Ислом Каримов" турнири, шубҳасиз, ана шундай нуфузли мусобақалар сирасига киради.

Кураш халқаро ассоциациясининг матбуот хизматидан ЎзА мухбирига маълум қилишларича, шу йил 12 октябрь куни Лондон шаҳридаги "Ҳай Вайкомб" спорт мажмуида кураш бўйича "Ислом Каримов" учинчи анъанавий турнири бўлиб ўтади.

Мусобақада таниқли полвонлар билан бир қаторда, турли вазн тоифасида ёшлар, ўсмирлар, спорт фахрийлари ғолиблик учун гиламга чиқади. Шунингдек, қизлар, аёллар ва фахриялар ҳам беллашади.

Зоҳир ТОШХЎЖАЕВ,
ЎзА мухбири.

Деҳқон имтиҳони

Мамлакатимизда пахта тайёрлаш йиллик шартнома режаси 54 фоизга етди

Жорий йил пахтачилик учун бирмунча мураккаб келди. Баҳордаги кетма-кет ёғингарчилик, ёзда ҳароратнинг меъёрига нисбатан паст бўлиши ғўза ривожига салбий таъсир қилди. Лекин мамлакатимиз деҳқонларининг фидокорона меҳнати, бой тажриба ва тадбиркорлик билан иш юритилганлиги, агротехника қоидаларига қатъий амал қилинганлиги ўз самарасини берди. Далаларда режада кўзда тутилганидан ортиқ даражада хомашё етиштирилди.

Таъкидлаш керакки, республикамизда пахта йиғим-терими мавсумига ҳар доимгидек жорий йилда ҳам пухта тайёргарлик кўрилди. Вазирлар Маҳкамаси томонидан шу йил 29 августда қабул қилинган «2002 йил пахта ҳосилини уюшқоқлик билан йиғиштириб олиш чора-тадбирлари тўғрисида»ги қарори мавсумга алоқадор барча вазирлик, уюшма, қўмита, компания ва тармоққа молиявий хизмат кўрсатувчи муассасалар фаолиятида дастур вазифасини ўтаётир.

Ҳар йилгидек жорий йилда ҳам **Андижон вилояти пахтакорлари йиллик шартнома режасини мамлакатимизда биринчи бўлиб уддалашга эришдилар.** Қайта ишлаш корхоналарига топширилган «оқ олтин»нинг ҳаммаси биринчи навларга қабул қилинди. Бу «Андижон технологияси»нинг афзаллигини яна бир бор исботлади.

Пахта тайёрлаш бўйича кундалик маълумотномага назар ташлайдиган бўлсак, **пешқадамлар сафида Фарғона ва Қашқадарё вилоятларини кўриш мумкин. Ушбу вилоятларда ҳозиргача йиллик топшириқнинг 70 фоизидан зиёд хомашё тайёрланди.** Сурхондарё ва Наманганда эса бу кўрсаткич 70 фоизга яқинлашиб қолди.

Ҳозир мамлакатимизда мавжуд барча куч, техника ва бошқа воситалар ҳосилни тезроқ йиғиштириб олишга қаратилган. **Ҳар куни 86-87 минг тонна атрофида хомашё тайёрланмоқда. Бу йиллик режанинг 2,2-2,3 фоизини ташкил қилади.** Кунлик суръатда эса Самарқанд, Тошкент, Бухоро ва Наманган вилоятлари деҳқонлари илғорликни қўлдан бермай, кунига 3-4 фоиз миқдорида «оқ олтин» йиғиштириб олишмоқда.

Шу кунгача битта вилоят ва 14 туман йиллик шартнома режасини бажарди. Яна учтўрт туман эса топшириқни бажариш арафасида турибди.

Республика Қишлоқ ва сув хўжалиги вазирлиги мутахассисларининг маълумотига кўра, республикамизда тайёрланган пахта шу кунгача топшириққа нисбатан 53 фоиздан ошди. Сирдарё, Жиззах, Қашқадарё, Тошкент вилоятларида ҳосилни техника ёрдамида саранжомлаш ишлари бошлаб юборилди. Шу боис ушбу ҳудудларда кунлик суръат ортиб бормоқда.

Лекин, афсуски, барча жойларда ҳам бу борадаги аҳвол яхши, деб бўлмайди. **Масалан, Қорақалпоғистон Республикаси ва Сурхондарё вилоятида кунлик ўсиш суръати паст. Шу кунларда ҳаво деҳқон кўнглига қараётган бўлса-да, бу ҳудудларнинг кунлик ўсиши ноль рақамидан бошланяпти.** Кегайли, Шуманай, Хўжайли, Ш.Рашидов, Қизириқ, Жарқўрғон ва Бандихон туманларида ҳам шундай аҳволни кузатиш мумкин.

Шуни алоҳида таъкидлаш лозимки, жорий йил кузи пахтакор учун ниҳоятда яхши келди. Ўтган куни баъзи вилоятларга ёмғир бироз сепалаб ўтганлигини ҳисобга олмаганда, ҳаво пахтакор кўнглига қарамоқда. Қуёш чарақлаб, ҳарорат илиқ бўлиб, ҳосилни саранжомлаб олишга қулай келмоқда. Албатта, бундай имкониятдан унумли фойдаланиш зарур. Сафарбарликни кучайтириш, барча мавжуд воситаларни ишга солиш лозим.

Туман ва хўжалик раҳбарлари яна бир муҳим масалани эсдан чиқармасликлари керак: ҳозир йиғиштириб олиниб, қайта ишлаш корхоналарига топширилаётган хомашё юқори навларга сотилмоқда. Албатта, бунинг пахтакор учун фойдаси катта. Агар ёғин-сочинли кунлар бошланса, ҳосилнинг сифати пасайиши аниқ.

Жорий йилда пахтакорларимиз шартномага кўра, 3 миллион 750 минг тонна «оқ олтин» тайёрлашлари керак. **Ҳозиргача улар томонидан яратилган хирмон 2 миллион тоннадан ошди.** Эндиги асосий вазифа бор куч ва техника ёрдамида даладаги ҳосилни нес-нобуд қилмасдан, ўз вақтида йиғиштириб олишдир.

Хулоса қилиб шуни айтиш керакки, айни пайтда нафақат хўжалик ва туман раҳбарлари, балки йиғим-терим мавсумига алоқадор ҳар бир мутахассис зиммасидаги масъулиятни чуқур ҳис қилиши, ҳавонинг илиқ ва қуруқ дамларидан унумли фойдаланиши, пахта халқимизнинг миллий бойлиги ва давлатимиз қудрати эканлигини англаган ҳолда иш юритиши лозим.

Ҳосил КАРИМОВ,
«Халқ сўзи» мухбири.

Чўл хирмони юксалмоқда

Бугун далаларда бўлган киши чаноқларда тўлиб-тошиб турган оппоқ пахтани кўриб, дили яйрайди. Бу, албатта, деҳқонларнинг самарали меҳнати шарофати. Хусусан, Сирдарё вилояти Оқолтин туманидаги Собиржон Сиддиқов номли ширкат хўжалиги пахтакорлари ҳам бу йил ҳар қачонгидан мўл ҳосил етиштирдилар.

Айни пайтда ушбу жамоада пахта йиғим-терими уюшқоқлик билан ўтказилмоқда.

— Жорий йилда 2005 гектар майдоннинг ҳар гектаридан 25 центнердан ошириб пахта ҳосили етиштиришга аҳд қилганмиз, — дейди бошқарув раиси Нўъмонжон Ўринов. — Бу марра, албатта, забт этилади.

Каримжон РИХСИЕВ.

СУРАТДА: ***ширкат хўжалиги бошқаруви раиси Нўъмонжон Ўринов ҳосил чўғидан мамнун.***

Муаллиф олган сурат.

"Экосан" пахта далаларида

Йиғим-терим қизғин паллага кирган айни кунларда "Экосан" халқаро хайрия жамғармасининг Жиззах вилоят бўлими ходимлари ҳам пахтакорларга яқиндан ёрдам бермоқдалар.

Улар пахтакор хўжаликларида бўлиб, дала меҳнаткашларига биринчи тиббий ёрдам учун зарур 150 минг сўмлик аптечкалар, "Полиспит" суюқлиги каби дармондорилар етказиб бердилар.

Т.БЕКНАЗАРОВ.
(ЎзА).

14th Asian Games BUSAN 2002

Пусанда ўтказилаётган XIV Осиё ўйинлари қизғин давом этмоқда. Ўзбекистон Миллий олимпия қўмитасидан ЎзА мухбирига маълум қилишларича, юртдошимиз — енгил атлетикачи Любовь Перепелова 100 метрга югуриш беллашувларида маррага иккинчи бўлиб етиб келган.

Беллашувлар қизғин давом этмоқда

Терма жамоамизнинг яна бир аъзоси — вазни 96 килограмм бўлган эркин курашчилар беллашувида Муҳаммад Иброҳимов хитойлик рақибини 5:3 ҳисобида мағлубиятга учратиб, бронза медалига сазовор бўлди.

Ирода Тўлаганова Олег Огородов билан бирга аралаш жуфтликлар учрашувида Жанубий Корея теннисчиларини мағлубиятга учратди. Ирода Тўлаганова яккалик баҳсларида ҳам муваффақиятли иштирок этмоқда.

(ЎзА).

СУРАТДА: *олтин медаль соҳиби Артур ТАЙМАЗОВ.*
А.ИЛЁСОВ («Жаҳон»АА) олган сурат.

Она ва бола манфаатлари давлат эътиборида

Ўзбекистон Республикаси Вазирлар Маҳкамаси Оила, оналик ва болаликни ижтимоий муҳофаза қилиш мажмуининг йиғилиши бўлиб ўтди.

Ўзбекистон Республикаси Бош вазирининг ўринбосари Д.Ғуломова бошқарган мазкур йиғилишда Қорақалпоғистон Республикаси Вазирлар Кенгаши раисининг ўринбосари, вилоятлар ва Тошкент шаҳар ҳокимларининг ўринбосарлари, тегишли вазирлик ва идора раҳбарлари иштирок этди. Унда мажмуа таркибига кирувчи ташкилотларнинг 2002 йил тўққиз ойи фаолияти натижалари муҳокама этилди.

Йиғилишда Оила, оналик ва болаликни ижтимоий муҳофаза қилиш котибияти мудири Т.Норбоеванинг жамиятда оилани мустаҳкамлаш, оналик ва болалик манфаатларини таъминлаш борасида амалга оширилаётган чора-тадбирлар тўғрисидаги ахбороти тингланди. Қайд этилганидек, юртимизда аёллар ва ўсиб келаётган авлод саломатлигини мустаҳкамлашга йўналтирилган чора-тадбирлар изчиллик билан амалга оширилмоқда. Соғлом оилани шакллантириш, ёшларни оилавий ҳаётга тайёрлаш, туғиш ёшидаги аёлларни соғломлаштириш ишлари ўзининг ижобий самарасини беряпти. Юртимизда оналар ва болалар ўлими камайди.

Оилалар иқтисодий аҳволини яхшилаш, хотин-қизларнинг жамиятдаги мавқеини ошириш мақсадида олиб борилган ишлар натижасида 110 минг 630 нафар аёл иш билан таъминланди. Хотин-қизлар иштирокида ўтказилаётган ҳуқуқий, маънавий, маърифий йўналишдаги ишлар ўзининг ижобий самарасини бераётир.

Йиғилишда, шунингдек, Ўзбекистон Республикаси Вазирлар Маҳкамасининг 2002 йил 5 июлда қабул қилинган қарори асосида тасдиқланган "Оилада тиббий маданиятни ошириш, аёлларнинг соғлигини мустаҳкамлаш, соғлом авлод туғилиши ва уни тарбиялашнинг устувор йўналишларини амалга ошириш чора-тадбирлари мақсадли дастури"нинг жорий йил биринчи октябргача бўлган ижросининг аҳволи муҳокама этилди.

Мазкур дастурга мувофиқ туғиш ёшидаги аёллар, қизлар ва ўсмир қизлар саломатлигини чуқур ўрганиш ишлари йўлга қўйилди. Юртимиз вилоятларида туғиш ёшидаги касаллиги мавжуд бўлган аёллар соғломлаштирилди. Жойларда аҳолига сифатли тиббий ёрдам кўрсатиш мақсадида кўплаб қишлоқ врачлик пунктлари, спорт мажмуалари фойдаланишга топширилди. Қишлоқ врачлик, фельдшер-акушерлик пунктлари замонавий асбоб-ускуна ва тиббий жиҳозлар билан таъминланди. 2002-2003 ўқув йилидан бошлаб умумтаълим мактаблари, академик лицей ва касб-ҳунар коллежларида "Репродуктив саломатлик ва соғлом оилани шакллантириш" мавзуида 16 соатли факультатив дарслар, олий ўқув юртларида "Тиббий билим асослари" курси жорий этилди.

Йиғилишда "Соғлом авлод", "Қарияларни қадрлаш йили" давлат дастурлари, ҳукуматимиз ва БМТнинг Болалар жамғармаси — ЮНИСЕФ томонидан қабул қилиниб, 2000-2004 йилларга мўлжалланган "Ҳамкорлик дастури"нинг бажарилиши билан боғлиқ бошқа масалалар ҳам кўриб чиқилди. Мавжуд камчилик ва муаммоларни бартараф этиш юзасидан амалий чора-тадбирлар белгиланди.

(ЎзА).

Фахр

Мамлакатимиз тарихан қисқа вақт мобайнида дунё ҳамжамиятида муносиб ўрин эгаллади, керак бўлса, ўзининг мустақил овозига эга бўлди, десак, бу ҳам ҳеч қандай муболаға бўлмайди.

Ислом КАРИМОВ.

Пойдевори эзгуликка йўғрилган юрт

Юртбошимиз бу гапни Олий Мажлиснинг тўққизинчи сессиясидаги маърузасида айтди. Ҳақиқатдан ҳам, бугун жаҳонни Ўзбекистонсиз тасаввур этолмайсиз. Жаҳон ҳамжамиятида унинг ўз ўрни ва аҳамияти, ўз сўзи ва овози бор. Жаҳонда шундай давлатлар борки, йиллар, ўн йиллар мобайнида бир оқимга тушиб олиб, дунёни сув босса тўпиғига чиқмайди. Ўзбекистон ўз мустақиллигининг дастлабки кунлариданоқ бундай йўлни рад этди. Яъни, мустақил ташқи сиёсат юритиб, жаҳон ҳамжамияти кун тартибига киритган долзарб масалаларни ҳал қилишда фаол иштирок этиш йўлини танлади. Жумладан, Марказий Осиёда хавфсизлик ва ҳамкорликни таъминлашга қаратилган ҳамда ер юзида тинчлик ва барқарорлик ўрнатишга йўналтирилган бир қатор таклифлар, ташаббуслар билан чиқди. Бир сўз билан айтганда, ёш Ўзбекистон давлати ташқи сиёсатда ўз қобиғига ўралиб қолмади. Аксинча, халқаро майдонда мустақил ва эркин ҳаракат қилди. Буни Бирлашган Миллатлар Ташкилоти, Европа Иттифоқи, Европада Хавфсизлик ва Ҳамкорлик Ташкилоти, шунингдек, бошқа нуфузли халқаро ташкилотлар ҳамда дунё сиёсатини белгилайдиган йирик давлатлар кўп марта эътироф этишди.

«Биз шуни унутмаслигимиз керакки, — деди Ўзбекистон Президенти парламентимизнинг тўққизинчи сессиясидаги маърузасида,— бундай эътироф, Ўзбекистоннинг жаҳон миқёсида ортиб бораётган нуфузи — бу, авваламбор, мамлакатимизда истиқлолнинг дастлабки кунлариданоқ ўтказиб келинаётган, ҳар томонлама чуқур ўйланган, оғир-вазмин, қатъий ва мустақил ташқи сиёсатнинг натижасидир. Айтиш керакки, бу Марказий Осиё минтақасида хавфсизлик ва барқарорликни таъминлаш бўйича давлатимиз олға сурган барча маълум ташаббуслар, қилинган катта амалий ишларнинг самарасигина бўлиб қолмасдан, айни пайтда мамлакатимизда демократик тамойиллар ва бозор ислоҳотларини амалга ошириш жараёнида намоён бўлаётган жиддий ижобий ўзгаришларнинг халқаро ҳамжамият томонидан эътироф этилиши ҳамдир». Гап эътироф ҳақида борар экан, бунга эришиш учун биз ўтган қисқа даврда қанчалик оғир ва машаққатли йўлни босиб, не-не синовларни ва довонларни ошиб ўтганимизни эслаш ўринлидир. Бундан ўн бир йил олдинги ҳолатни бир кўз олдингизга келтиринг. Жаҳон ҳамжамияти Ўзбекистонни қачон танир экан, дея умид билан кутаётган бир пайтимизда Юртбошимиз ташқи дунё билан тўғридан-тўғри алоқа боғлашга интилди ва халқаро майдонда саъй-ҳаракатларни бошлаб юборди. Президент ўзбек дипломатиясининг тамал тошини қўйди. Бизга қизиқиш билдириб ёки бизни синаш учун келган турли даражадаги делегациялар, хорижий давлатларнинг расмий ва норасмий вакиллари, яхши ниятли меҳмонлар қабул қилинди. Ўзбекистоннинг расмий вакилларидан иборат турли делегациялар хорижий давлатларга юборилди. Ҳар иккала ҳолатда ҳам Ўзбекистоннинг ташқи сиёсатда танлаган йўли аниқ-равшан ифода қилинди. Президент ташқи сиёсатнинг бошида турар экан, дипломатик мулоқотларга эътиборни кучайтирди. Натижада жаҳоннинг Ўзбекистонга қизиқиши ортди.

Ислом Каримов 1991 йилнинг декабрь ойида «Халқ сўзи» газетасига берган интервьюсида қатъиятлик билан: «Ўзбекистон — мустақил давлат!» деди ва ташқи сиёсатда «бу тенглараро тенг бўлиш,

Аслида Ўзбекистон дипломатия малҳамини ишга солиб, халқаро муносабатлар ўрнатиш борасидаги саъй-ҳаракатларни тобора кучайтириб борар эди.

кенг дунёга даллоллар ва воситачиларсиз чиқиш, халқаро муносабатлар ўрнатиш, миллатлар ҳамдўстлигига қўшилишдир», дея алоҳида таъкидлаб ўтди.

Албатта, кенг дунёга чиқиш ўз-ўзидан бўлмайди. Бу ўта нозик иш ва мураккаб жараён. Биров сени таниши ва тан олиши учун сен бошқа бировга қарам бўлмаслигинг керак. Мунофиқлик ёки хато қилиш ташқи сиёсатда панд беради. Шунинг учун ҳам Ўзбекистон жаҳон тан олишидан олдин собиқ иттифоқ меросхўри бўлган Россия билан муносабатларни ойдинлаштириб олди. Яъни, Ўзбекистон делегациясининг Россия Федерацияси делегацияси билан расмий музокаралари бўлиб ўтди. Натижада икки давлат ўртасида бир-бирларининг суверенитети ва ҳудудий яхлитлигини ҳурмат қилиш асосида ҳамкорлик ўрнатиш тўғрисида ўзаро аҳдлашувга эришилди. Шунингдек, Ўзбекистон илгари собиқ иттифоқ таркибига кирган, эндиликда эса ўзларини мустақил давлатлар деб эълон қилган бошқа бир қатор мамлакатлар билан ҳам ана шундай аҳдлашувларга эришди. Ташқи дунёга чиқиш учун булар бир босқич бўлди. Аслида Ўзбекистон дипломатия малҳамини ишга солиб, халқаро муносабатлар ўрнатиш борасидаги саъй-ҳаракатларни тобора кучайтириб борар эди. Бу ҳаракатлар тез орада самара бера бошлади. Мустақил Ўзбекистон давлатини 1991 йил 16 декабрь куни биринчи бўлиб Туркия таниди. Орадан бир неча кун ўтиб, Жорж Буш Ислом Каримов номига мактуб йўллаб, унда Америка Қўшма Штатлари ҳукумати Ўзбекистонни мустақил давлат сифатида таниганлигини маълум қилди. Шундан кейин бир ҳафта-ўн кун ичида бизни дунёнинг ўттиздан ортиқ мамлакати таниди. Президент таъбири билан айтганда, «жаҳон жамоаси Ўзбекистонни, бизнинг Ватанимизни кучоқ очиб қабул қилди».

Ташқи дунёнинг бизни тан олиши ва бизнинг ташқи дунё билан расмий алоқа ўрнатишимиз учун сиёсий-ҳуқуқий асос зарур эди.

Бу борада ҳам йўлимиз ойдинлашди. БМТ Хавфсизлик Кенгаши ўзининг 1992 йил 29 январдаги йиғилишида Ўзбекистон Республикасини БМТ аъзолигига тавсия этувчи 737-қарорини овозга қўймай қабул қилди. Ўшандаёқ Ўзбекистон БМТ Низомини бажаришга киришар экан, ташқи сиёсатда ўзининг стратегияси ва тактикасини ишлаб чиққанлигини маълум қилди. Ўзбекистон Президенти ер юзида тинч одилона халқаро тартибни барпо этиш мажбуриятини олган давлатлар ҳамдўстлигига қўшилиш учун Хельсинкига жўнаб кетди ва у ерда Европада Хавфсизлик ва ҳамкорлик Кенгашининг якунловчи актига имзо чекди. «Жўғрофий жиҳатдан Осиё давлати бўлмиш Ўзбекистон Умумевропа жараёнига қўшилиш иродаси ва истагини тасдиқлаб турибди, — деди Ислом Каримов 1992 йил 26 февраль куни якувловчи актни имзолаш маросимида сўзлаган нутқида. Ўзбекистон бундай қадам қўйишининг боиси нимада? Аввало шуки, Ўзбекистон давлат мустақиллигига эришган биринчи кунлардан эътиборан ўзининг ҳамма эътироф қилган ва БМТ Низомида, Хельсинки Якунловчи актида ва Париж Хартиясида лўнда ифодалаб берилган қоидаларга ва халқаро ҳуқуқ нормаларига содиқлигини эълон қилади». Шубҳасиз, бу ҳеч қандай изоҳ талаб қилмайдиган аниқ сиёсий стратегия ифодаси эди. Натижада Ўзбекистон 1992 йил 2 март куни БМТ Бош Ассамблеясининг 46-сессияси ялпи мажлисида якдиллик билан маъқуллаш асосида БМТ аъзолигига қабул қилинди. Собиқ империя даврида эрксизлик ва қарамликда яшаган халқимиз учун бу кун мўъжиза юз берган кун бўлиб қолди.

Шубҳасиз, кенг дунёга чиқиш, бу — ҳеч қандай тўсиқларсиз эркин парвоз қилиш деган гап эмас. Бу дунёда ҳавас қилувчилар билан бирга, ҳасад қилувчилар ҳам, халақит берувчилар ҳам бор. Улар ёш давлатимизнинг ташқи сиёсатда босган ҳар бир қадамини синчковлик билан кузатиб, ўз билганларича талқин қилиб боришди. Гоҳ Туркия билан жуда яқинлашиб кетди, гоҳ араб дунёсига оғиб кетди, гоҳ Хитой моделини танлади, гоҳ Россия таъсирига берилди, деб сиёсий доираларда ҳамда оммавий ахборот воситаларида шов-шув кўтаришди. Бироқ турли мақсадлар кўзланган сиёсий иғвогарликлар ташқи сиёсатда Ўзбекистонни ўзи танлаган йўлидан чалғита олмади. Аксинча, ёш давлатимизнинг изчил ва қатъиятли мустақил ташқи сиёсати синовдан муваффақиятли ўтди ва жаҳоннинг эътиборини тортди. Ўзбекистон жаҳон ҳамжамияти олдидаги мажбуриятларини бажариш учун қатъий кураш олиб борар экан, мамлакатимиз раҳбари 1992 йилнинг июлида хавфсизлик ва ҳамкорлик бўйича Умумевропа Кенгашида иштирок этиб, биз танлаган йўл инсон ҳуқуқлари ва эркинликларини, оз сонли миллатларни ҳимоя қилишга, миллати, диний эътиқоди, ижтимоий насаби ва мақомидан қатъий назар барча фуқаролар учун муносиб турмуш шароити яратишга қаратилган йўл эканлигини таъкидлаб ўтди. Ўзбекистон раҳбари ўшандаёқ Умумевропа Кенгаши қатнашчиларининг эътиборини у ёки бу минтақада тинчлик ва хавфсизликка таҳдид солувчи мажароларнинг олдини олиш, шундай можаролар юз берган тақдирда уларни бартараф этиш механизмини вужудга келтиришни жадаллаштириш масаласига қаратди. Шундан сўнг орадан икки йил ўтиб, Ислом Каримов Европада Хавфсизлик ва ҳамкорлик Кенгашига аъзо мамлакатлар давлат бошлиқларининг Будапештда бўлиб ўтган конференциясида сўзга чиқиб, Ўзбекистоннинг ЕХҲК тузулмалари билан қилаётган ҳамкорлиги бераётган самараларни асослаб берди ва бу тузилмалар фаолиятини янада такомиллаштириш юзасидан бир қатор таклифлар киритди. Бу таклифлар анжуман иштирокчиларида катта қизиқиш уйғотди ва сиёсатчилар ҳамда журналистлар томонидан кенг шарҳланди.

Президентимиз Олий Мажлиснинг тўққизинчи сессиясидаги маърузасида ўтган ўн бир йилда ташқи сиёсатда эришган ютуқларимизнинг бугунги аҳамиятига тўхталиб шундай деди: «Бугун биз тарихимизнинг ана шу ўтган даврига якун ясар эканмиз, ташқи сиёсат соҳасида эришган ютуқларимизни қайд этмасдан, ҳозирги кунда халқаро майдонда Ўзбекистоннинг юксак эътироф ва обрў-эътибор қозонаётгани ҳақида тўхталмасдан ўтолмаймиз». Биз ташқи сиёсатдаги ютуқларимизнинг ҳаммасини бирма-бир санаб ўтмоқчи эмасмиз. Ҳаммасини халқимиз ҳам, жаҳон ҳам кўриб, билиб турибди. Бироқ ташқи сиёсатдаги айрим ташаббуслар ҳамда дунё миқёсида катта акс-садо берган саъй-ҳаракатлар ҳақида алоҳида тўхталиб ўтмаслик ҳам мумкин эмас.

Масалан, Марказий Осиёда хавфсизлик ва ҳамкорлик масаласини олайлик. Ўзбекистон раҳбари бу борада баёнотлар билан чегараланиб қолмасдан, катта анжуманларда амалий таклифлар билан чиқди. Жумладан, Ислом Каримов БМТ Бош Ассамблеясининг 48-сессияда сўзлаган нутқида Марказий Осиёда хавфсизлик ва ҳамкорлик бўйича Тошкент семинар-кенгашини ўтказиш ташаббуси билан чиқди. Бу ташаббус БМТ томонидан маъқулланди. Халқаро анжуманни ўтказиш учун тайёргарлик ишлари бошлаб юборилди. Ўзбекистон бутун масъулиятни ўз зиммасига олиб, тайёргарлик ишларига Бирлашган Миллатлар Ташкилоти, Европада Хавфсизлик ва Ҳамкорлик

Шубҳасиз, кенг дунёга чиқиш, бу — ҳеч қандай тўсиқларсиз эркин парвоз қилиш деган гап эмас.

ташкилоти, Мустақил Давлатлар Ҳамдўстлиги, Ислом Конференцияси Ташкилоти, Марказий Осиё давлатлари давлатлараро кенгаши вакиллларидан ташқари яна ўн олти мамлакатдан келган экспертларни жалб қилди. Бундай масъулиятли ишга шахсан мамлакатимиз раҳбарининг ўзи бош-қош бўлди. Натижада Тошкент халқаро семинар-кенгаши ўзаро ишонч ва ишчанлик руҳида зўр уюшқоқлик билан ўтди. Унинг ишида жами ўттиз бир давлат ва олтита халқаро ташкилот иштирок этди. Улар Марказий Осиёда хавфсиз тинчликка эришиш йўлида ўз саъй-ҳаракатларини мувофиқлаштириш ҳақида келишиб олдилар.

Йирик халқаро анжуманларда Ўзбекистон ҳеч вақт хўжакўрсинга иштирок этмайди. Кўпинча жаҳон ҳамжамиятининг диққат-эътиборини тортадиган таклифлар ҳамда ташаббуслар билан чиқади. Жумладан, Бош Ассамблеянинг БМТ юбилейига бағишланган йиғилишини эслайлик. Унда Ўзбекистон раҳбари Хавфсизлик Кенгаши доимий аъзоларининг сафини кенгайтириш, хусусан, унинг сафига Япония ва Германия сингари тараққий этган давлатларни киритиш, БМТ қабул қилган қарорларни тезкорлик билан амалга ошириш учун БМТ Бош котиби ваколатларини кучайтириш, зиддиятли вазиятларнинг олдини олиш ва уларни бартараф этиш манфаатларини кўзлаб, БМТнинг халқаро минтақавий ташкилотлар билан ўзаро муносабатини мустаҳкамлаш ташаббуслари билан чиқди ва Хавфсизлик Кенгашига ким томонидан бўлмасин Афғонистонга қурол олиб киришни таъқиқлаб қўйиш таклифи билан мурожаат қилди. Бу ташаббуслар бугун ҳам ўз долзарблигини йўқотгани йўқ. Чунончи, БМТ Бош котиби ваколатларини кучайтиришни олайлик. Ахир БМТнинг қанчадан-қанча қарорлари бажарилмай қолиб кетяпти-ку?! Агар уларни тезроқ ижро этиш учун Бош котибга ваколат берилса, БМТнинг обрўси яна ҳам ошган бўларди. Ёки, Германия билан Япония ҳақида билдирилган таклифларни олайлик. Бу давлатлар нафақат иқтисодий куч-қудратлари ёки ижтимоий жиҳатдан тараққиётга эришганликлари билан, балки дунё сиёсатида тўғри ва холисона йўл тутаётганликлари ҳамда ҳар қандай мураккаб халқаро масалага ақл-идрок билан ёндошаётганликлари туфайли ҳам шундай нуфузга муносибдирлар.

Ўзбекистон 1996 йилнинг ёзида собиқ иттифоқ таркибидан ажраб чиққан ёш давлатлар орасида биринчилардан бўлиб Европа Иттифоқи билан ҳамкорлик ўрнатди. Бу халқаро миқёсда катта сиёсий воқеа сифатида акс-садо берди. Буни хориж матбуоти Ўзбекистон ташқи сиёсатининг ютуғи деб баҳолади. Европа Ҳамжамиятлари Комиссияси президенти Жак Сантер Ўзбекистон Республикаси билан Европа Иттифоқи ўртасида шериклик ва ҳамкорлик тўғрисидаги битимни имзолаш маросимида сўзлаган нутқида мамлакатимизнинг Марказий Осиёда тутган ўрнига жуда юқори баҳо берди ва битимни эътироф рамзи деб атади. Ислом Каримов Европа Иттифоқи мамлакатлари давлат ва ҳукумат бошлиқлари Кенгашида нутқ сўзлаб, «...мен ҳамкорлигимиз Ўзбекистон учун Европада, Европа учун Марказий Осиёда катта имкониятлар очиб беришига қодир эканига тўла аминман», — деди. Бугунги кунда бу имкониятлар Ўзбекистон учун ҳам, Европа Иттифоқи учун ҳам манфаатлар келтирмоқда.

Маълумки, Ўзбекистон Марказий Осиё давлатларининг ҳамкорлигига минтақавий барқарорлик ва хавфсизликни таъминлашнинг асосий омилларидан бири сифатида қараб, ўтган йили таъсисчи ва тенг ҳуқуқли иштирокчи сифатида Шанхай ҳамкорлик ташкилоти билан фаолиятга киришди. Таъсисчини ташкилотчи деб тушуниш керак. Чунки, илгари бошқа ном билан аталган халқаро ташкилот Ўзбекистоннинг таклифи ва иштироки билан ташкилий жиҳатдан қайта вужудга келди. Мамлакатимиз бу ташкилот билан ҳамкорлик қилар экан, унинг халқаро террорчилик ва наркобизнес каби минтақавий ҳамда дунёвий хавфсизликка таҳдид соладиган хавф-хатарга қарши курашдаги фаолиятига юксак баҳо беради.

Кейинги бир йилда Ўзбекистоннинг халқаро миқёсдаги нуфузи ниҳоят даражада ошиб кетганлиги ҳаммага маълум. Бу халқаро террорчиликка қарши курашда ҳамда Афғонистондаги антитеррор амалиётларига муносабатда ҳукуматимиз тутган йўл ва кўрсатган қатъиятлик билан боғлиқ, албатта. Қалтис вазиятларда Ватанимиз дахлсизлиги ва хавфсизлигини, халқимиз тинчлиги ва осойишталигини таъминлаш масъулиятидан келиб чиқиб қарор қабул қилишда ҳукуматимиз янглишмади. Тарафкашлик ёки яккаланиш мамлакатимиз ташқи сиёсатига ёт. Антитеррор амалиётларини қўллаб-қувватлаш — бу давлатимизнинг жаҳон ҳамжамияти олдидаги мажбуриятларига мос сиёсатдир. Чунки Афғонистондаги терроргa қарши амалиётларни БМТ ва бошқа халқаро ташкилотлар ҳам маъқуллади. Унинг муваффақиятини таъминлашда Ўзбекистоннинг ўрни ва аҳамияти катта бўлганлигини БМТ ва бошқа нуфузли халқаро ташкилотлар, АҚШ ва бошқа кўпгина давлатлар эътироф этишди. Президентимиз номига давлат ва ҳукумат раҳбарларидан, халқаро ташкилотлардан, таниқли давлат ва жамоат арбобларидан келиб турган мактубларда ҳали-ҳамон миннатдорчилик сўзлари баён қилинмоқда.

Антитеррор амалиётларини қўллаб-қувватлаш — бу давлатимизнинг жаҳон ҳамжамияти олдидаги мажбуриятларига мос сиёсатдир.

Ҳа, азиз ватандошлар, бундан ўн бир йил олдин жаҳон харитасидан мустаҳкам ўрин олганимиздек, бугун жаҳон сиёсат оламида биз ҳам бормиз. Бизнинг сўзимизни тинглашяпти, овозимизни эшитишяпти, таклифларимизни ўрганишяпти, ташаббусларимизни қўллаб-қувватлашяпти. Жаҳон сиёсат оламида бизнинг Америка Қўшма Штатлари ва Япониядек яқин стратегик ҳамкорларимиз, Германия, Франция, Буюк Британия, Кореядек ишончли ҳамкорларимиз, Хитой, Ҳиндистон, Россиядек буюк қўшниларимиз бор. Жаҳон ичра жаҳоним, тенглараро тенг юртим бугун ҳар жиҳатдан мукаммалдир. Албатта, ҳур Ватанга мукаммаллик ярашади. Садағанг кетай, Ватаним!

Шу билан гапимни якунламоқчи эдим, бироқ Юртбошимизнинг 1991 йил декабрь ойида «Халқ сўзи» газетасига берган интервьюсида ҳаммамизнинг эзгу ниятларимизни ифодалаб айтган ва бугунги кунда рўёбга чиқиб турган қуйидаги чиройли сўзларини эслаб ва эслатиб ўтишни лозим топдим: «Яхшилик нур келтиради, ёмонлик зулмат, дейдилар. Ўзбекистоннинг келажаги яхшилик пойдеворига қурилмоғи шарт. Чунки фақат яхшилик боқий яшайди. Одамларнинг одамларга яхшилиги! Юртларнинг юртларга яхшилиги! Миллатларнинг миллатларга яхшилиги! Бугуннинг келажакка яхшилиги! Бу Ўзбекистоннинг шиоригина эмас, даъватига, чақириғига, хислатига айлансин. Яхшилик қилган миллатни ҳурматлаш, яхшилик қилган авлодни эъзозлаш тафаккур оламининг қуёшига айлансин! Менинг орзуим ҳам, истагим ҳам, тутар тутумим, асосий қайғуташвишим, қувонч-севинчимнинг ибтидоси ҳам ана шу».

Озод ва обод юртимизда бундан кейин ҳам тафаккур оламининг қуёши ҳукмронлик қилаверсин!

Иброҳим НОРМАТОВ,
сиёсий шарҳловчи.

Ташаббус сўнмасин!

Бир балиқ минг бўлади

Қуйи Амударё ҳавзасида оқар сувнинг кўпайиши бу ердаги ўнлаб катта-кичик кўлларда балиқчилик, мўйнали ҳайвонлар етиштиришни қайта йўлга қўйишга имкон яратмоқда. Судочье, Жилтирбос, Қоратеран ва бошқа йирик кўлларда балиқ тури кўпаймоқда. Дарё оралиғи ҳавзасидаги ишлар эса Мўйноқда балиқ саноати қаддини тиклашига замин яратмоқда.

Айни чоғда балиқчилик ривожига муҳим улуш бўлиб қўшиладиган яна бир омил бор. Бу Қорақалпоғистондаги мавжуд шолипоялардир. Бу йил шоличилик хўжаликлари деярли 24 минг гектар ерга «сариқ олтин» уруғини сепган эдилар. Шоли ҳосили пишиб етила бошлаган далаларнинг суви қочирилмоқда. Ваҳоланки, ҳар бир шолипояда катта миқдорда балиқ урчиган.

Яқинда Ўзбекистон Халқ Демократик партияси Қорақалпоғистон Республика Кенгаши, «Камолот» Ёшлар ижтимоий ҳаракати бўлими ва «Нуроний» жамғармасининг жойлардаги фаоллари қимматли ташаббус билан чиқдилар. Ҳар бир шоличилик жамоасида асосий иш билан банд бўлмаган ёшлар, ёши улуғ кишилар қўлдан келганча шолипоялардаги балиқларни сув ҳавзаларига ўтказиш билан шуғулланмоқдалар.

Ташқаридан қараганда бу иш арзимайдиган тадбир бўлиб кўриниши мумкин. Аммо ҳар бир гектар шолипоядан ўртача 100 чавоқдан олиниб кўл ва зовурларга юборилганида жами 2 500000 та балиқ сақлаб қолинган бўлади. Вақт етиб уларнинг ҳар бири жуда бўлмаганда 1 килограмм вазнга эга бўлса 25 минг центнер луқмаи ҳалолни ташкил этади. Бу билан каттагина шаҳар аҳолисини йил давомида балиқ билан таъминлаш мумкин!

Янгибой ҚЎЧҚОРОВ,
«Халқ сўзи» мухбири.

Чойдорида газ машъаласи ёнди

Машъалани Америка Қўшма Штатларининг Ўзбекистондаги Фавқулодда ва мухтор элчиси жаноб Жон Ҳербст ёқди. У ана шуниси билан диққатга сазовордир. Шунинг учун ҳам Чойдори қишлоғидаги ана шу тадбир катта байрамга айланиб кетди. Шу қишлоқлик 72 ёшли отахон Халил Хушшиев айтганидек, бу Ўзбекистон-Америка ҳамкорлиги натижаси, ҳамкорликдан эл манфаатдор бўлаётганлигининг оддий мисолидир.

Гап шундаки, Америка Қўшма Штатлари Халқаро Ривожланиш агентлигининг Ўзбекистондаги Маҳалла сармоялаш ҳаракати дастури /CAIP/ асосида Чойдори қишлоғини асосий газ тармоғи билан уловчи 1,1 километрлик янги газ қувурлари тортилди. Эндиликда 3000 киши табиий газдан баҳраманд бўлади. Лойиҳани амалга оширишга қишлоқ аҳли катта ҳисса қўшди. Айни пайтда 400 хонадонга газ ўлчагичлар ўрнатиш ишлари олиб борилаётир.

Қишлоққа табиий газ келиши муносабати билан бўлиб ўтган тадбирда сўзга чиққан элчи жаноблари айтганидек, 3 йилга мўлжалланган лойиҳанинг дастлабкиси муваффақиятли якунланди. Энди қишлоқда янги иш ўринлари яратиш, ижтимоий инфраструктурани ривожлантириш учун қулай шароит яратилди.

Чойдори дастур бўйича танлаб олинган тўртта қишлоқнинг биридир. У CAIP дастурининг Ўзбекистондаги лойиҳаси дастлабки қатнашчисидир. АҚШ Конгресси ва Ўзбекистон Президенти томонидан келишилган қўшимча сармоялаш пакетининг бир қисми сифатида ҳамжамиятлар ва CAIP ўртасидаги юзага келган бундай ҳамкорликдан илк бор Чойдори қишлоғи аҳли баҳраманд бўлди. Бу Қашқадарё ва Сурхондарё вилоятларидаги 60 та ҳамжамиятда амалга оширилажак лойиҳанинг дастлабки намунасидир. CAIP дастури АҚШ Халқаро ривожланиш агентлиги (USAID) томонидан сармояланиб, АҚШнинг икки нодавлат ташкилоти – GHI Интернэйшнл ва Каунторпарт Интернэйшнл томонидан амалга оширилди.

Нарзулла РАВШАНОВ,
«Халқ сўзи» мухбири.

«Конституция боғи»

Тошкент давлат техника университетида Ўзбекистон Республикаси Конституциясининг ўн йиллигига бағишланган тадбир бўлиб ўтди. Собир Раҳимов тумани ҳокимлиги билан ҳамкорликда ўтказилган ушбу тадбирда нафақат талаба ёшлар, балки маҳалла оқсоқоллари ҳам иштирок этишди.

Маълумки, қайси жамиятда қонун устувор бўлса, шу ерда фуқаролар эркин ҳаёт кечиришади. Эркин яшаш учун эса Асосий қонунимизни билишимиз ва қадрлашимиз муҳимдир. Йиғилишда университетда ташкил этилган “Конституция боғи” ва унинг аҳамияти ҳақида ҳам сўз борди.

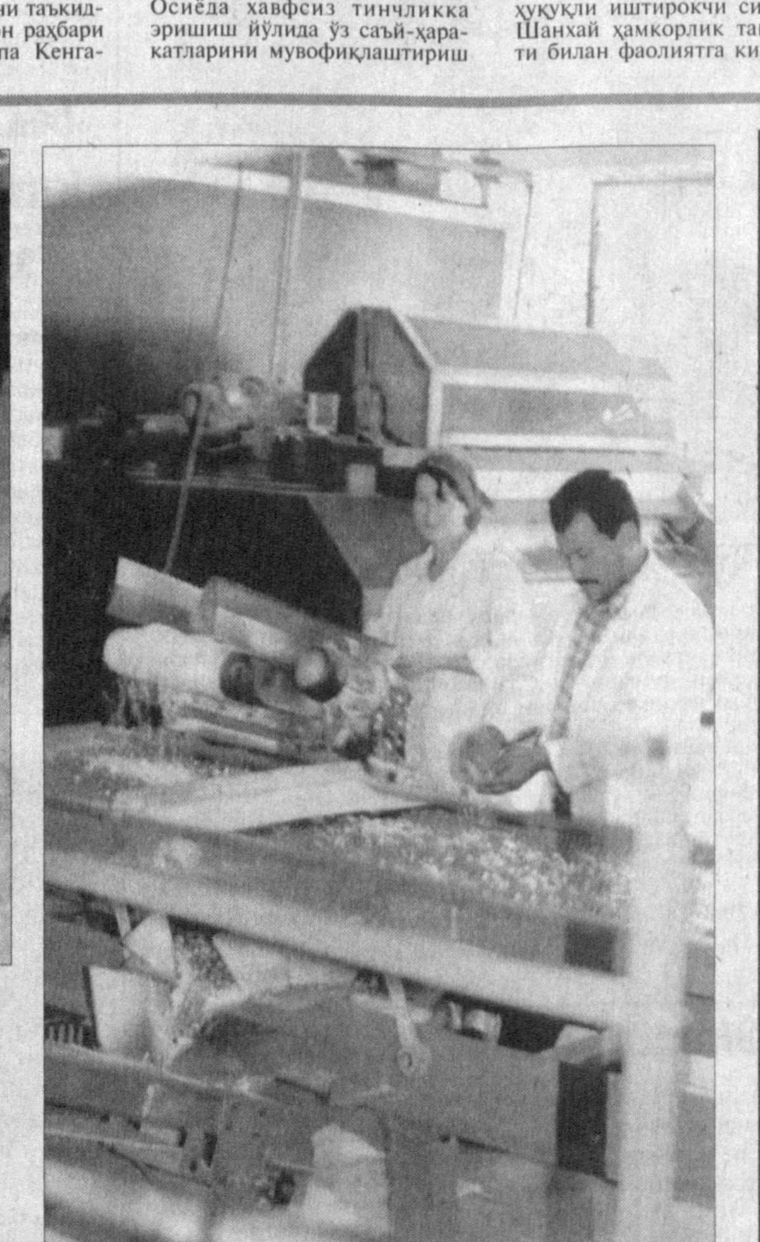

Жаннатмонанд юртимиз заминида етиштирилган сархил мевалар, сабзавотлару зираворларнинг таърифу тавсифига сўз ожиз. Бугунги кунда бу неъматлар хориж бозорларидан ҳам муқим ўрин эгалламоқда. Бу борада мева ва сабзавотларни қайта ишлаш қўшма корхоналарининг ҳам ҳиссаси беқиёсдир.

Ўзбекистон ва Бирлашган Араб Амирликлари ҳамкорлигида “Булунғур меваси” қўшма корхонаси бунёд этилганига кўп вақт бўлмасада, унинг ярим тайёр озиқ-овқат маҳсулотлари хорижлик мижозларнинг эътиборини топди. Йилига минг тонна мева ва сабзавот қуритилиб, маҳсулотнинг асосий қисми Германия, Польша, Чехия ва Россия давлатларига жўнатилаётир.

СУРАТЛАРДА: ***корхонадаги иш жараёни акс эттирилган.***

Тоҳир НОРҚУЛОВ (ЎзА) олган суратлар.

ЖИНОЯТ ИШИ СУДГА ЮБОРИЛДИ

“Халқ сўзи” назоратида

Ёдингизда бўлса, газетамизнинг шу йилги 17 июль сонида “Хиёнат” сарлавҳали мақола чоп этилганди. Унда ўтган йили Тошкент вилоятидаги айрим илм даргоҳларида жиддий хато-камчиликларга йўл қўйилгани ҳақида сўз юритилганди. Жумладан, Юртбошимизнинг 1-синф ўқувчиларига аталган совғаси эгаларига тўлиқ етказиб берилмагани, мактаблар ва болалар боғчаларини таъмирлаш учун ажратилган маблағлар талон-торож қилингани рўй-рост кўрсатилганди. Шу муносабат билан яқинда Тошкент вилояти прокурорининг ўринбосари, адлия катта маслаҳатчиси Ҳ.МАҲМУДОВдан қуйидаги расмий жавобни олдик:

— Аниқланишича, Чиноз тумани прокуратураси томонидан ўтказилган текшириш чоғида мақолада келтирилган барча далиллар тасдиғини топган. Ноқонуний хатти-ҳаракатлар содир этилишига йўл қўйганликлари учун туман халқ таълими бўлими бошлиғи А.Жиянбоев, 13-ўрта мактаб директори Э.Алдабеков эгаллаб турган лавозимларидан озод қилинганлар. ХТБ ходимлари О.Хушвақтов, Т.Бобоев ва З.Аметов интизомий жавобгарликка тортилганлар.

Туман ҳокимлиги мактаблар ва болалар боғчаларини таъмирлашга бюджет ҳисобидан ажратилган маблағларнинг сарфланишини текширганида, “Максимус” хусусий фирмаси билан ХТБ ўртасида 2001 йил 25 апрель куни тузилган шартномага кўра, фирма 4 миллион 714 минг сўмлик таъмирлаш ишларини бажариши лозимлиги аёнлашган. Ўша йил май ойида ХТБ “Максимус”га бўнак тариқасида 2 миллион 500 минг сўм ўтказиб берган. Ҳужжатларда шунча ҳажмда иш бажарилгани кўрсатилган. Бироқ у тегишли мутахассислар иштирокида қайта назорат ўлчовидан ўтказилганида фирма томонидан аслида 1 миллион 80 минг 301 сўмлик қурилиш-таъмирлаш ишлари уддаланганi, қолган маблағ ноқонуний равишда ўзлаштирилгани маълум бўлган. Туман прокуратураси ушбу ҳолат бўйича “Максимус” раҳбари Б.Исматуллаев ва бошқаларга нисбатан ЎзР Жиноят кодексининг 168-моддаси 3-қисми “А” банди билан жиноят иши қўзғатган.

1-синф ўқувчиларига мўлжалланган совғаларни тарқатиш ва қурилиш-таъмирлаш ишларини бажариш жараёнида Янгийўл шаҳар ХТБ масъул ходимлари ва “Кандагар” шўъба корхонаси раҳбари И.Икромов томонидан 283338 сўмлик бюджет маблағи ўзлаштирилганлиги ҳолати юзасидан 2002 йил 10 август куни ЖКнинг 167-моддаси 2-қисми “Г” бандига биноан жиноят иши қўзғатилиб, тергов ҳаракатлари олиб борилмоқда.

Зангиота тумани ХТБда йўл қўйилган камчиликлар бартараф этилиб, кам тарқатилган ўқув қуролларининг етказиб берилиши таъминланган. Ушбу қонунбузарликни содир этган С.Ҳайитова интизомий жавобгарликка тортилган.

Мақола бўйича Тошкент вилояти прокуратураси ҳам текшириш ўтказди. Шу жараёнда вилоят халқ таълими бошқармаси бошлиғи Т.Умаралиев, унинг молия ишлари бўйича ўринбосари А.Мирсоатов масъул мансабдор шахслар бўла туриб, бюджетдан молияланадиган маблағларни тасдиқланган сметаларда назарда тутилмаган мақсадларга сарфлаб юбориб, бюджет интизомини кўп миқдорда бузганликлари, ўз вазифаларини лозим даражада бажармаганликлари туфайли 1 миллион 375980 сўмлик, ҳужжатларни қалбакилаштириш оқибатида 550 минг сўмлик бюджет маблағларининг талон-торож этилишига сабабчи бўлганликлари аниқланди. Шунга мувофиқ, уларга нисбатан ЎзР ЖКнинг тегишли моддалари асосида айб эълон қилинди. Жиноят иши айблов хулосаси билан бирга судга юборилди. Республика Халқ таълими вазирлигига қонунбузарликларни бартараф қилиш ҳақида тақдимнома киритилди.

Кашфиёт

Янги сайёрами?

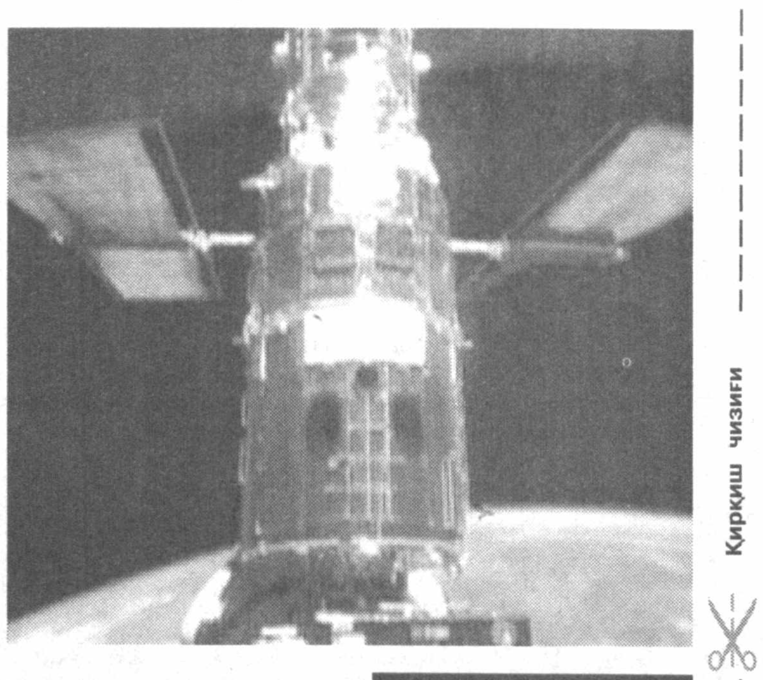

Астрономлар Қуёш тизимида сайёрага ўхшаш фазо жисмини топишди. У Қуёш атрофида Плутондан 1,5 миллиард километр узоқликда айланади.

Янги сайёрага ўхшаш фазо жисмини Кваоар деб номланди.

Унинг айланаси 1280 километр. У Ердан 10 баробар кичик.

Ушбу фазо жисмини қуёш тизимида 72 йил аввал Плутон топилганидан сўнгги йирик топилмадир.

Унинг Қуёш атрофида айланиш вақти 288 йилга тенг.

«Би-би-си»нинг маълумотига кўра, фазо жисмини Калифорния технология институти мутахассислари томонидан топилди. Уни «Хаббл» космик телескопидан олинган суратлар ҳам исботламоқда.

Кваоар Койпер камарида жойлашган бўлиб, бундан 5 миллиард йил аввал Қуёш тизимининг вужудга келишида иштирок этган музлик ва қоялардан иборат.

Жамият

Чинакам демократияга қайтилади

Покистон президенти Парвез Мушарраф Вазирлар Маҳкамасининг мажлисида шу йил 10 октябрь куни ўтказиладиган сайловлардан сўнг ҳукуматга халқ танлаган Бош вазир раҳбарлик қилишини яна бир бор таъкидлаган. Мушарраф айни пайтда ҳукуматга ҳам бошчилик қилмоқда.

«РИА» Новости» агентлигининг маълумотига кўра, янги Вазирлар Маҳкамасининг илк йиғилиши 26 октябрда ўтказилиши режалаштирилган. Уч йил ҳукуматни ҳарбийлар бошқарганидан сўнг бу иш энди фуқаролар зиммасига ўтади. Мушаррафнинг айтишича, Покистон «чинакам демократияга қайтади».

Яқин Шарқ

Амалиётлар қораланди

БМТ Бош котиби Кофи Аннан Исроил қўшинларининг Фаластин мухториятида жойлашган Хон-Юнис шаҳрида ўтказган амалиётларини қоралади.

«ИТАР-ТАСС» агентлигининг маълумотига қараганда, Исроил ҳарбий вертолётининг фаластинликлар гавжум жойга ракета зарбаси берганлиги оқибатида бегуноҳ фуқаролар ҳаётдан кўз юмганлигини алоҳида қайд этган.

БМТ Бош котибининг айтишича, Исроил ҳаракатларини на ҳуқуқий, на маънавий жиҳатдан тўғри деб бўлади.

Тикланиш

Янги Конституция лойиҳаси

Афғонистонда мамлакатнинг янги Конституцияси лойиҳасини тайёрлаш бўйича қўмита тузилди. Бу ишга вице-президент Неъматулла Шароний раҳбарлик қилади.

Мамлакат асосий қонунининг лойиҳаси келгуси йили муҳокама этилиб, сўнгра қабул қилиниши кутилмоқда.

«ИТАР-ТАСС» агентлигининг маълумотига кўра, Конституция мамлакатда 2004 йилда ўтказиладиган парламент сайловларига асос бўлади.

Сайловлар

Иккинчи тур бўлади

Бразилияда бўлиб ўтган президент сайловларида Луис Игнасио Лула 47 фоиз овоз олган. Бу сайловнинг иккинчи тури ўтказилади, демакдир. Чунки номзод 50 фоиз ва яна бир овоз олиши лозим.

«Рейтер» агентлигининг маълумотига кўра, мамлакат тарихида илк бор социалистик партиянинг номзоди президент сайловларида илгарилаб кетди.

Бошқарувдаги партия номзоди Хосе Серра — 24 фоиз, Рио штатининг собиқ губернатори Антониу Гаротиньо 17 фоиз овоз олди.

«Янги давр» ғолиб

Латвияда бўлиб ўтган парламент сайловларида «Янги давр» партияси сайловчиларнинг энг кўп овозини олишга муваффақ бўлди. Уни сайловчиларнинг 23,5 фоизи қўллаб-қувватлади.

Марказий сайлов комиссиясидан олинган маълумотга қараганда, иккинчи ўринни 18,81 фоиз овоз олган «Ягона Латвияда инсон ҳуқуқлари учун» сўллар партияси эгаллаган, ундан сўнгги ўринни 16,66 фоиз овоз олган Халқ партияси ишғол этган.

Бу «Лента.ру»дан олинган маълумот эди.

Диний оқим

Назорат узайтирилади

Япония ҳукумати «Аум Синкрикио» сектаси устидан очиқ назорат режимини яна уч йилга узайтирмоқчи. Секта аъзолари 1995 йили Токио метросида газ ҳужумини амалга оширганлик ва бошқа жиноятларда айбланган эди.

Ҳукумат манбаларидан хабар берилишича, ана шу муносабат билан мамлакатнинг тегишли хавфсизлик бошқармасига керакли ваколатлар берилади.

«ИТАР-ТАСС» агентлигининг маълумотига кўра, сектанинг собиқ раҳбарларининг қарийб барчаси ҳозир қамоқда ўтиришибди. Уларнинг баъзилари ўлим жазосига ҳукм қилинган. Лекин айни пайтда секта Японияда тақиқланмаган. Қонун бўйича «Аум Синкрикио» ҳукуматга ўз аъзолари ва молиявий ҳолати ҳақида тўлиқ маълумот бериши лозим.

Мозийдан садо

Денгиз тубидаги бойлик

Американинг «Odissey Marine Exploration Inc» компанияси Буюк Британия ҳукумати билан Ўрта Ер денгизида чўкиб кетган кемани кўтариб олиш ҳақида шартнома тузди.

Тахминларга кўра, унда 4 миллиард АҚШ долларига тенг қимматбаҳо бойлик бор. 1694 йили Ўрта Ер денгизи ҳудудидаги Гибралтар бўғози яқинида талофатга учраган «Суссекс» кемасида бир миллион фунт стерлингга тенг олтин тангалар бўлган.

Сохта ресторанлар

Италия текширув ўтказмоқчи

Рим дунё бўйлаб Италия номи билан иш олиб бораётган сохта ресторанларга қарши кураш бошламоқчи. Мамлакат қишлоқ хўжалиги вазири Жанни Алеманнонинг айтишича, уларда Италия таомлари тайёрланмай қўйилган.

Ушбу масала бўйича қабул қилинган ҳужжатга биноан текширувдан ўтган ресторанларга Италия ресторанлар соҳиблари уюшмаси номидан сертификат берилади.

«Би-би-си» берган маълумотга кўра, Алеманно дунёда ҳар куни юзлаб Италия ресторанлари очилишини ва уларнинг кўпчилигида кираверишда осилган байроғидан бошқа ўз мамлакатига умуман алоқаси йўқлигини ҳам таъкидлаган.

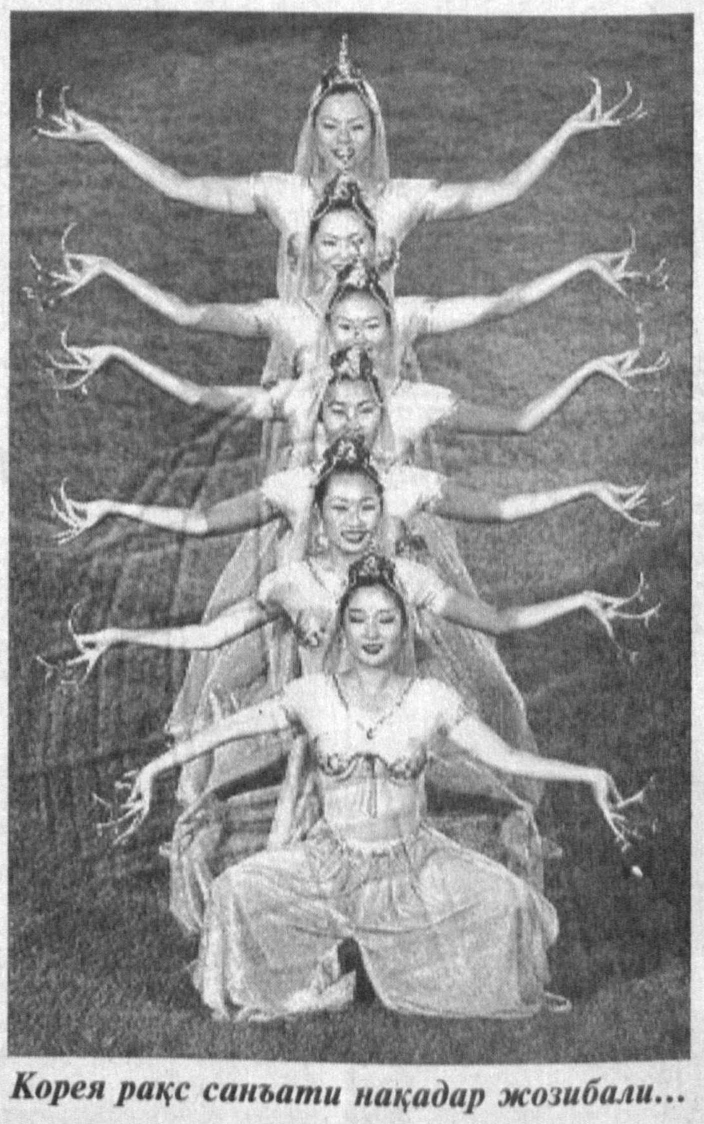

Корея рақс санъати нақадар жозибали...

Интернет хабарлари асосида Салим ДОНИЁРОВ тайёрлади.

Қирқиш чизиғи

Буклаш чизиғи

Лойиҳа

Ўзбекистон Республикасининг

ҚОНУНИ

ФУҚАРОЛАРНИНГ МУРОЖААТЛАРИ ТЎҒРИСИДА

(янги таҳрири)

«Халқ сўзи» ва «Народное слово» газеталари

2002 йил

Лойиҳа

Ўзбекистон Республикасининг

ҚОНУНИ

ФУҚАРОЛАРНИНГ МУРОЖААТЛАРИ ТЎҒРИСИДА

(янги таҳрири)

I. УМУМИЙ ҚОИДАЛАР

1-модда. Ушбу Қонуннинг мақсади

Ушбу Қонун фуқароларнинг давлат органларига, муассасаларига (бундан буён матнда давлат органлари деб юритилади) мурожаатлари соҳасидаги муносабатларни тартибга солади.

2-модда. Фуқароларнинг мурожаатлари тўғрисидаги қонун ҳужжатлари

Фуқароларнинг мурожаатлари тўғрисидаги қонун ҳужжатлари ушбу Қонун ва бошқа қонун ҳужжатларидан иборатдир.

3-модда. Фуқароларнинг мурожаат этиш ҳуқуқи

Ўзбекистон Республикаси фуқаролари давлат органларига аризалар, таклифлар ва шикоятлар билан мурожаат этиш ҳуқуқига эга.

Фуқароларнинг мурожаат этиш ҳуқуқидан фойдаланишлари бошқа шахсларнинг, жамият ва давлатнинг ҳуқуқлари, эркинликлари ва қонуний манфаатларига путур етказмаслиги керак.

Хорижий давлатларнинг фуқаролари ва фуқаролиги бўлмаган шахслар Ўзбекистон Республикаси давлат органларига ушбу Қонунга мувофиқ мурожаат этиш ҳуқуқига эга.

Фуқаролар томонидан фуқароларнинг ўзини ўзи бошқариш органларига мурожаат этиш соҳасидаги муносабатлар ушбу Қонунда белгиланган тарзда тартибга солинади.

3

шқа мансабдор шахс томонидан амалга оширилади. Бунинг учун давлат органларида махсус тармоқ бўлинмалари тузилиши мумкин, фуқароларни қабул қилиш учун масъул мансабдор шахслар белгилаб қўйилади.

Қабул белгиланган кун ва соатларда, фуқаролар учун қулай вақтда ўтказилади. Қабул жадвали фуқаролар эътиборига етказилади.

Фуқаро оғзаки мурожаат этаётганда ўз шахсини тасдиқловчи ҳужжат кўрсатиши керак.

Фуқарони қабул қилиш, агар унинг бир неча бор қилган мурожаати асоссиз, ғайриқонуний хусусиятда бўлса ёки унинг мурожаати бўйича қарор қабул қилинган бўлса, рад этилиши мумкин.

Давлат органларида фуқароларни қабул қилиш тартиби мазкур органлар раҳбарлари томонидан белгиланади.

7-модда. Фуқароларнинг мурожаатлари бўйича иш юритиш

Давлат органларида фуқароларнинг мурожаатлари бўйича иш юритиш қонун ҳужжатларида белгиланган тартибда олиб борилади.

8-модда. Фуқароларнинг мурожаатлари тўғрисидаги қонун ҳужжатлари ижроси устидан назорат

Фуқароларнинг мурожаатлари тўғрисидаги қонун ҳужжатлари ижроси устидан назоратни давлат ҳокимияти ва бошқарув органлари ўз ваколатлари доирасида таъминлайдилар.

II. ФУҚАРОЛАРНИНГ МУРОЖААТ ЭТИШ ҲУҚУҚЛАРИ КАФОЛАТЛАРИ

9-модда. Фуқаролар мурожаат этиш ҳуқуқидан фойдаланаётганда ихтиёрийлик

Фуқароларнинг мурожаат этиш ҳуқуқи ихтиёрийлик асосида рўёбга чиқарилади. Ҳеч ким бирон бир мурожаатни ҳимоя этишга ёки унга қарши қаратилган ҳаракатларда иштирок этишга мажбур қилиниши мумкин эмас.

5

қолган пайтдан эътиборан узоғи билан бир йил ичида берилиши мумкин. Узрли сабабларга кўра ўтказиб юборилган муддат ариза ёки шикоятни кўриб чиқувчи давлат органи томонидан тикланади.

16-модда. Фуқароларнинг мурожаатларини кўриб чиқиш

Фуқароларнинг қўйилган масалаларни ҳал этиш ваколат доирасига кирмайдиган давлат органига юборилган мурожаатлари узоғи билан беш кунлик муддат ичида тегишли органларга жўнатилади ва бу ҳақда фуқарога хабар қилинади. Мурожаатларни кўриб чиқиши учун бошқа давлат органларига асоссиз равишда бериш ёки қарори ёхуд ҳаракати устидан шикоят қилинаётган ўша давлат органлари ёки мансабдор шахсларнинг ўзига жўнатиш ман этилади. Агар фуқароларнинг мурожаатларида уларни тегишли органларга жўнатиш учун зарур маълумотлар бўлмаса, бу мурожаатлар худди шу муддат мобайнида тегишли тушунтириш билан фуқаронинг ўзига қайтарилади.

Фуқароларнинг мурожаатларини ҳар тарафлама муфассал ва холис кўриб чиқиш учун қўшимча ахборотлар, маълумотномалар ва материалларга зарурат пайдо бўлса, мазкур мурожаатни кўриб чиқаётган давлат органининг мансабдор шахси қўшимча ахборот тўплаши мумкин.

Фуқароларнинг мурожаатини кўриб чиқаётган давлат органи зарур ҳолларда мурожаат жойнинг ўзида кўриб чиқилишини таъминлаши керак.

Алоҳида ҳолларда, мурожаат этган шахснинг ўзи ёки бошқа шахс йўқлигида мурожаатни кўриб чиқишнинг имкони бўлмаса, улар давлат органининг мансабдор шахси томонидан чақирилиши мумкин.

Фуқароларнинг мурожаатлари бўйича қарорларни давлат органининг раҳбари ёки бошқа ваколатли мансабдор шахси қабул қилишга ҳақли.

Агар ариза, таклиф ёки шикоятда баён қилинган масалалар ҳал этилаётганда хўжалик юритувчи субъектларнинг фаолиятини текшириш зарурати юзага келса, бу иш

8

Мурожаатни кўриб чиқаётган давлат органларининг мансабдор шахслари фуқароларга уларнинг ҳуқуқлари, эркинликлари ва қонуний манфаатларига дахл этадиган ҳужжатлар, қарорлар ва бошқа материаллар билан танишиб чиқиш имкониятини таъминлашлари шарт.

Ушбу модданинг биринчи ва иккинчи қисмларида кўрсатилган ҳуқуқлар ва мажбуриятларни амалга ошириш ҳамда рўёбга чиқариш фуқароларнинг мурожаатини кўриб чиқаётган давлат органларининг белгиланган иш режимини бузмаслиги керак.

19-модда. Фуқароларнинг мурожаатларини кўриб чиқишда қабул қилинадиган чора-тадбирлар

Давлат органлари фуқароларнинг мурожаатларини кўриб чиқишда ғайриқонуний ҳаракатларнинг (ҳаракатсизликнинг) дарҳол олдини олишга доир чора-тадбирлар кўришлари, фуқароларнинг ҳуқуқлари, эркинликлари ва қонуний манфаатлари бузилишига олиб келаётган сабаблар ва шароитларни аниқлашлари, мурожаат қилганликлари муносабати билан фуқаролар таъқиб қилинишининг белгиланган тартибда олдини олишлари шарт.

20-модда. Фуқароларнинг мурожаатларини кўриб чиқиш натижалари юзасидан қабул қилинадиган чора-тадбирлар

Мурожаатни кўриб чиққан давлат органининг мансабдор шахси фуқарога мурожаатни кўриб чиқиш натижалари тўғрисида ва қабул қилинган қарорнинг моҳияти ҳақида ёзма шаклда хабар қилиши шарт.

Ариза ёки шикоят юзасидан қарор қабул қилган давлат органининг мансабдор шахси, агар фуқаро қарорга рози бўлмаса, унга қабул қилинган қарор устидан шикоят бериш тартибини тушунтириши шарт.

Мурожаатни кўриб чиққан давлат органининг мансабдор шахси мурожаатни кўриб чиқиш натижалари юзасидан қабул қилинган қарор ижросини назорат қилиши, агар фуқарога унинг ҳуқуқлари, эркинликлари ва қонуний манфаатлари бузилиши натижасида зарар ёки маънавий зиён етказилган бўлса, қонунда белгиланган тартибда

10

га бориш муносабати билан сарф қилинган харажатларни қоплайди ҳамда ана шу вақт ичида йўқотилган иш ҳақини тўлайди. Маънавий зиён ҳам фуқаронинг аризасига биноан унга суд тартибида компенсация қилинади.

Фуқаронинг аризаси ёки шикоятини кўриб чиқишда қонун талаблари бузилганлиги муносабати билан фуқарога зарарнинг ўрнини қоплаш мақсадида давлат органи томонидан тўланган маблағлар айбдор мансабдор шахсдан регресс тартибида ундириб олиниши мумкин.

25-модда. Фуқароларнинг атайин сохта маълумотлар баён этилган мурожаатларини текширишга сарф қилинган харажатларни қоплаш

Атайин сохта маълумотлар баён этилган мурожаатларни текшириш муносабати билан давлат органи томонидан сарф қилинган харажатлар фуқародан суднинг ҳал қилув қарорига биноан ундириб олиниши мумкин.

26-модда. Низоларни ҳал этиш

Фуқароларнинг мурожаатлари муносабати билан зарарнинг ўрнини қоплаш ва маънавий зиённи компенсация қилиш тўғрисидаги низолар суд тартибида кўриб чиқилади.

Қонун лойиҳасига доир таклиф ва мулоҳазаларни Ўзбекистон Республикаси Олий Мажлисининг Демократик институтлар, нодавлат ташкилотлар ва фуқароларнинг ўзини ўзи бошқариш органлари ҳамда Қонунчилик ва суд-ҳуқуқ масалалари қўмиталарига қуйидаги манзилга юборишингизни сўраймиз:

700035, Тошкент шаҳри. Ўзбекистон Республикаси Олий Мажлиси. Телефонлар: 139-82-66, 139-85-95, 139-87-34, 139-81-86.

12

Газетхон муносабати

Биз ёддан чиқарган маскан

Ватанимиз мустақил бўлгандан бери не-не савобли ишлар қилинди. Шаҳарларимиз кундан-кун кўркамлашмоқда, қадриятларимиз тикланиб, буюк аждодларимиз қолдирган бебаҳо мерослар ўрганиляпти. Лекин эътибордан четда қолиб, харобаларга айланган, баъзан даштларни эслатувчи қабристонларни кўрганда бефарқ қараб туролмайсан киши.

Ўғлим 37 ёшда оғир касалликдан қазо қилди, бу ғам мени қабристонга бошлаб борди. Биринчи боришимдаёқ кўз олдимда ташландиқ, ниҳоятда аянчли бир манзара пайдо бўлди. Бир одамни дафн қилиш учун нечта марҳумларни оёқ тагида қолдириб, уларни босиб ўтишга мажбур бўларкансиз. Баҳор ойида ўғлим дафн этилган Янгиобод даҳасидаги «Чилон ота» қабристонига келиб, қабрни тополмай анча қийналдим, чунки шунчалик ўт босиб кетганки, юриб бўлмасди. Айтишларича, ўтларни юлиш мумкин эмас, улар саловат айтиб турар эмиш. Аслида эса бу ўтларни кеч кузда пишириб ўриб, мол-қўйларга пичан тайёрлашаркан. Бу ерда сувсиз қолиб сарғайиб ётган дарахтларни кўрсангиз, ачиниб кетасиз. Бу дарахтларни кўкартириш, парваришлаш, тозалаш, марҳумларни тартиб билан кўмиш кимнинг вазифаси, билмадим?

Бу тўғрида бош қотириш нафақат гўрковларнинг иши, балки диний идораларимиз, домла, имомларнинг ҳам вазифаси бўлса керак. Улар савобли ишларга бош бўлиб, харобаларга айланган қабристонларни обод қилсалар, у ерда ётган мўмин мусулмонларнинг руҳларини шод қилган бўлар эдилар. Маҳалламизда ўзига тўқ оилалар анчагина. Кимдир моддий, кимдир жисмоний ёрдам берса, қандай яхши бўларди. Бу савобли иш ҳар бир мусулмон фарзандининг бурчи, чунки, эртами-кеч, ҳаммамизнинг борар жойимиз — шу. Ҳаммамиз ҳам ўзимиз яшаётган даҳадаги қабристонларга эътибор бериб, боққа айлантиришга уринсак, ўтганлар руҳига нисбатан инсонийлик бурчларимизни ўтаган бўламиз. Боғни яратиш, кўкатларни кўкартириш, ободонлаштириш боғбоннинг қўлида. Тўғри, юртимизда қабристонларни саришта қилиб қўйган маҳаллалар кўп. Лекин мен юқорида айтган мисоллар ҳам кам эмас.

Р.ЖАЛИЛОВА.

Ўзбекистон Республикаси Олий Мажлисининг
ҚАРОРИ

“Фуқароларнинг мурожаатлари тўғрисида”ги Ўзбекистон Республикаси Қонуни (янги таҳрири) лойиҳаси ҳақида

Ўзбекистон Республикаси Олий Мажлиси **ҚАРОР ҚИЛАДИ:**

1. “Фуқароларнинг мурожаатлари тўғрисида”ги Ўзбекистон Республикаси Қонуни (янги таҳрири) лойиҳаси биринчи ўқишда маъқуллансин.

2. “Фуқароларнинг мурожаатлари тўғрисида”ги Ўзбекистон Республикаси Қонуни (янги таҳрири) лойиҳаси умумхалқ муҳокамаси учун “Халқ сўзи” ва “Народное слово” газеталарида эълон қилинсин.

3. Олий Мажлиснинг Демократик институтлар, нодавлат ташкилотлар ва фуқароларнинг ўзини ўзи бошқариш органлари ҳамда Қонунчилик ва суд-ҳуқуқ масалалари қўмиталари тушган таклифларни умумлаштирсин ҳамда “Фуқароларнинг мурожаатлари тўғрисида”ги Ўзбекистон Республикаси Қонунининг (янги таҳрирининг) маромига етказилган лойиҳасини Олий Мажлис муҳокамасига киритсин.

Ўзбекистон Республикаси Олий Мажлисининг Раиси **Э. ХАЛИЛОВ**

Тошкент шаҳри,
2002 йил 30 август.

2

Буклаш чизиғи

Қирқиш чизиғи

зарарнинг ўрнини қоплаш ёки маънавий зиённи компенсация қилишга доир чора-тадбирлар кўриши ҳам шарт.

21-модда. Фуқароларнинг мурожаатлари билан олиб бориладиган иш таҳлили

Фуқароларнинг мурожаатларини кўриб чиқаётган давлат органлари фуқароларнинг ҳуқуқлари, эркинликлари ва қонуний манфаатлари, шунингдек жамият ва давлат манфаатлари бузилишини юзага келтирувчи сабабларни ўз вақтида аниқлаш ва бартараф этиш мақсадида аризалар, таклифлар ва шикоятларни белгиланган тартибда умумлаштириб ва таҳлил этиб борадилар.

V. ФУҚАРОЛАРНИНГ МУРОЖААТЛАРИ ТЎҒРИСИДАГИ ҚОНУН ҲУЖЖАТЛАРИНИ БУЗГАНЛИК УЧУН ЖАВОБГАРЛИК

22-модда. Мансабдор шахсларнинг фуқароларнинг мурожаатлари тўғрисидаги қонун ҳужжатларини бузганлик учун жавобгарлиги

Фуқароларнинг мурожаатлари тўғрисидаги қонун ҳужжатларини бузганликда айбдор мансабдор шахслар қонунда белгиланган тартибда жавобгар бўладилар.

23-модда. Фуқаронинг ғайриқонуний хусусиятдаги ариза, таклиф ёки шикоят берганлик учун жавобгарлиги

Фуқаронинг туҳмат ва ҳақоратдан иборат ариза, таклиф ёки шикоят берганлиги қонунда белгиланган жавобгарликка сабаб бўлади.

24-модда. Фуқаронинг ариза ёки шикоятини кўриб чиқишда қонун талабларининг бузилиши оқибатида фуқарога етказилган зарарни қоплаш

Фуқаронинг аризаси ёки шикояти қаноатлантирилган тақдирда ана шу мурожаат бўйича ғайриқонуний қарор қабул қилган давлат органи ариза ёки шикоят бериш ва уни кўриб чиқиш муносабати билан фуқарога етказилган зарарнинг ўрнини, тегишли давлат органининг талаби билан ариза ёки шикоятнинг кўриб чиқиш учун жойлар-

11

Фуқароларнинг мурожаатлари, агар қонун ҳужжатларида уларни кўриб чиқишнинг бошқача тартиби белгиланган бўлса, ушбу Қонунга мувофиқ кўриб чиқилмайди.

4-модда. Фуқаролар мурожаатларининг шакллари ва турлари

Мурожаатлар якка тартибда ёки жамоа томонидан ифодаланган бўлиши мумкин ҳамда оғзаки ва ёзма шаклдаги ариза, таклиф ёхуд шикоят кўринишида киритилади.

Ариза – фуқароларнинг ўз ҳуқуқлари, эркинликлари ва қонуний манфаатларини рўёбга чиқаришда ёрдам кўрсатиш тўғрисидаги илтимоси баён этилган мурожаатидир.

Таклиф – фуқароларнинг давлат ва жамият фаолиятини такомиллаштиришга доир тавсияларини ўз ичига олган мурожаатидир.

Шикоят – фуқароларнинг бузилган ҳуқуқлари, эркинликлари ва қонуний манфаатларини тиклаш тўғрисидаги талаби баён этилган мурожаатидир.

5-модда. Фуқароларнинг мурожаатларига қўйиладиган талаблар

Мурожаатларда фуқаронинг фамилияси (исми, отасининг исми), яшаш жойи тўғрисидаги маълумотлар кўрсатилган, ариза, таклиф ёки шикоятнинг моҳияти баён этилган бўлиши керак. Мурожаатда мурожаат этувчининг имзоси бўлиши лозим. Мурожаатга шахсий имзо қўйиш имкони бўлмаган тақдирда, бу мурожаат уни ёзиб берган шахснинг имзоси билан тасдиқланиб, унинг фамилияси, исми, отасининг исми ҳам ёзиб қўйилади.

Фуқаронинг фамилияси (исми, отасининг исми), яшаш жойи тўғрисидаги маълумотлар кўрсатилмаган ёки у ҳақда сохта маълумотлар кўрсатилган, шунингдек имзо қўйилмаган мурожаатлар аноним деб ҳисобланади ва кўриб чиқилмайди.

6-модда. Фуқароларни шахсан қабул қилиш

Давлат органларида фуқароларни қабул қилиш ташкил этилади. Фуқароларни қабул қилиш раҳбар ёки бо-

4

қонун ҳужжатларига мувофиқ амалга оширилади.

17-модда. Фуқароларнинг мурожаатларини кўриб чиқиш муддатлари

Фуқароларнинг таклифлари тушган кундан эътиборан бир ойгача бўлган муддат ичида кўриб чиқилади, қўшимча ўрганишни талаб этадиган таклифлар бундан мустасно ва бундай ҳоллар таклиф киритган шахсга маълум қилинади.

Ариза ёки шикоятлар давлат органига тушган кундан эътиборан бир ойгача бўлган муддат ичида кўриб чиқилади, бу орган масалани моҳиятан ҳал этиши, қўшимча ўрганишни ва текширишни талаб этмайдиган масалаларни эса ўн беш кундан кечиктирмай ҳал этиши шарт.

Ариза ёки шикоятни кўриб чиқиш учун текшириш ўтказиш, қўшимча материаллар талаб қилиб олиш ёки бошқа чора-тадбирлар кўриш зарур бўлган ҳолларда, ариза ёки шикоятни кўриб чиқиш муддати тегишли давлат органи раҳбари томонидан истисно тариқасида узоғи билан бир ойга узайтирилиши мумкин ва бу ҳақда ариза ёки шикоят берган шахсга маълум қилинади.

Фуқароларнинг мурожаатларини кўриб чиқишнинг умумий муддати икки ойдан ошмаслиги керак.

IV. МУРОЖААТЛАРНИ КЎРИБ ЧИҚИШДА ФУҚАРОЛАРНИНГ ҲУҚУҚЛАРИ ВА ДАВЛАТ ОРГАНЛАРИНИНГ МАЖБУРИЯТЛАРИ

18-модда. Мурожаатларни кўриб чиқишда шахсан иштирок этиш

Мурожаат давлат органлари томонидан кўриб чиқилаётганда фуқаро мурожаатнинг кўриб чиқилиши жараёни ҳақида ахборот олиш, важларини шахсан баён этиш ва изоҳлар бериш, мурожаатни текшириш материаллари ҳамда кўриб чиқиш натижалари билан танишиш, қўшимча материаллар тақдим этиш ёки уларни бошқа органлардан сўраб олиш тўғрисида илтимос қилиш, адвокат ёки ўз вакили хизматларидан фойдаланиш ҳуқуқига эга.

9

10-модда. Фуқаролар мурожаат этиш ҳуқуқидан фойдаланаётганда камситишга йўл қўйилмаслиги

Фуқаролар мурожаат этиш ҳуқуқидан фойдаланаётганда уларни жинси, ирқи, миллати, тили, дини, ижтимоий келиб чиқиши, эътиқоди, шахсий ва ижтимоий мавқеига қараб камситиш тақиқланади.

11-модда. Фуқароларнинг мурожаатларини қабул қилиш ва кўриб чиқишнинг мажбурийлиги

Фуқароларнинг мурожаатлари албатта қабул қилиниши ва кўриб чиқилиши керак, ушбу Қонун 5-моддасининг иккинчи қисмида назарда тутилган ҳоллар бундан мустасно.

12-модда. Фуқароларнинг мурожаатлари муносабати билан аён бўлиб қолган маълумотларнинг ошкор этилишига йўл қўйилмаслиги

Фуқароларнинг мурожаатларини кўриб чиқишда фуқароларнинг ўз розилигисиз уларнинг шахсий ҳаётига доир маълумотлар, шунингдек давлат сири ёхуд қонун билан қўриқланадиган бошқа сир ҳисобланган маълумотлар ва бошқа ахборотлар давлат органлари ходимлари томонидан ошкор этилишига, агар бу ҳол фуқароларнинг ҳуқуқлари, эркинликлари ва қонуний манфаатларини камситадиган бўлса, йўл қўйилмайди.

Мурожаатга тааллуқли бўлмаган, фуқаронинг шахсига доир маълумотларни суриштириб билишга йўл қўйилмайди.

Фуқаронинг илтимосига биноан унинг шахсига доир бирон бир маълумот ошкор этилмаслиги керак.

13-модда. Фуқароларнинг мурожаат этиши муносабати билан уларнинг хавфсизлиги кафолатлари

Фуқароларни ҳамда уларнинг оила аъзоларини ўз ҳуқуқлари, эркинликлари ва қонуний манфаатларини рўёбга чиқариш ёки ҳимоя қилиш мақсадида давлат органларига мурожаат этганликлари учун таъқиб остига олиш ман этилади.

6

III. ФУҚАРОЛАРНИНГ АРИЗАЛАР, ТАКЛИФЛАР ВА ШИКОЯТЛАР БЕРИШ ТАРТИБИ ҲАМДА УЛАРНИ КЎРИБ ЧИҚИШ

14-модда. Аризалар, таклифлар ва шикоятларни бериш тартиби

Фуқароларнинг ариза, таклиф ва шикоятлари уларда қўйилган масалаларни ҳал этиш ваколат доирасига кирадиган давлат органига бевосита ёки бўйсунув тартибида юқори турувчи органга берилади.

Фуқаро ариза, таклиф ва шикоятни шахсан беришга, шунингдек бу борадаги ваколатни ўз вакилига беришга ёхуд ариза, таклиф ёки шикоятини алоқа воситалари орқали юборишга ҳақли. Вояга етмаганлар ҳамда муомалага лаёқатсиз шахслар манфаатларини кўзлаб ариза, таклиф ва шикоятни уларнинг қонуний вакиллари беради.

Ариза, таклиф ва шикоятга улар юзасидан илгари қабул қилинган, фуқародаги мавжуд қарорлар (ёки уларнинг нусхалари), шунингдек ариза, таклиф ва шикоятни кўриб чиқиш учун зарур бўлган бошқа ҳужжатлар илова қилиниши мумкин.

15-модда. Аризалар, таклифлар ва шикоятларни бериш муддатлари

Фуқароларнинг аризалар, таклифлар ва шикоятлар бериши учун муддат белгиланмайди. Айрим ҳолларда муайян давлат органининг ариза, таклиф ва шикоятни кўриб чиқиш имкониятига, фуқароларнинг ҳуқуқ ва эркинликларини ўз вақтида рўёбга чиқариш, уларнинг қонуний манфаатлари ҳимоя этилишини таъминлаш зарурати билан боғлиқ бўлса, шунингдек қонунларда назарда тутилган бошқа асосларга кўра, бундай давлат органларига ариза, таклиф ва шикоятларни бериш муддати белгиланиши мумкин.

Бўйсунув тартибида юқори турувчи органга ариза ёки шикоят фуқарога унинг ҳуқуқлари, эркинликлари ва қонуний манфаатларини бузувчи ҳаракатлар содир этилганлиги ёки қарорлар қабул қилинганлиги маълум бўлиб

7

Қирқиш чизиғи

Кутубхона баҳсга чорлайди

— дейди Хатирчи туманидаги «Самарқанд» маҳалласи оқсоқоли Маҳмуд Содиқов

Қайси маҳаллада бўлманг, бирон бир тадбирга дуч келасиз. Уларнинг ҳаммаси керак, ҳаммаси аҳиллик, жипсликка, маънавий етукликка чорлайди. Аммо айнан аҳоли истиқомат жойида кутубхона ташкил этиб, китобхонлар ўртасида ўзаро беллашувлар уюштириш камдан-кам учрайди.

Биласиз, инсонга ҳам моддий, ҳам маънавий озуқа ҳамиша керак. Иккаласига ҳам талаб-эҳтиёжимиз катта. Лекин, гоҳида маънавий озуқага бўлган чанқоғимизни қондира олмай оворагарчиликка дуч келамиз. Гоҳ вақт тополмаймиз, гоҳида маблағ. Шунда «қанийди маҳалламизда кутубхона бўлсайди» деган фикрга борамиз. Қарабсизки, вақт ҳам топилади, маблағга ҳожат қолмайди. Ёнимиздаги ҳафсаласиз, эътиборсиз кишиларни маънавий масканга етаклаш осон кечади.

— Кутубхонанинг аҳамияти нечоғлик катталигини сезмаслик асло мумкин эмас, — дейди Хатирчи туманидаги Янгиработ шаҳарчасида жойлашган «Самарқанд» маҳалласи оқсоқоли Маҳмуд Содиқов. — Маҳалланинг каттагина мажлис зали тадбирларда очилмаса, бошқа вақт берк эди. Кутубхонани шу залнинг бурчагига жойлаштирдик. Чиройли безатдик. Туман маданият бўлимидан келтирилган китобларга мактаб ўқитувчи, ўқувчилари маҳалла фаоллари ҳадя этган асарлар, рисолалар қўшилди. Газета-журнал тахламлари қўйилди. Мен сизга айтсам, маҳалладаги билим даргоҳининг тарбиявий кучини бошқа бирор восита билан таққослаб бўлмайди. Энди эшиклар доимо очиқ, китобхонлар қадами сира узилмайди.

— Шу маҳаллада 3 та гузар бор, — дейди туман ҳокими муовини Баҳодир Абдуллаев. — Китобхонларнинг ўзаро беллашувларига гувоҳ бўлиб, одамларимизнинг китоб мутолаасига тобора боғланиб бораётганини дилдан ҳис этдим. Очиғи, ўзим ҳам бу баҳслардан кўп нарса олдим. Ҳар бир маҳаллага кутубхона сув билан ҳаводек зарурлигига амин бўлдим.

Катталар ўртасидаги баҳс-мунозаралар ёшлар қалбига чўғ солаяпти. Нариги кўчанинг фаол китобхонлари қўшни кўчадаги тенгқурлари билан куч синашишга киришиб кетишди. Тадбирларда уй бекаларидан тортиб, қарияларгача қизиқиш билан иштирок этишмоқда. Тадбиркорлар ҳам четда туришгани йўқ. Ғолибларни совға-саломлар билан сийлашни канда қилишмайди. Бошқа маҳаллаларда ҳам кутубхоналар ташкил этиш тараддудидамиз.

Маҳалла кутубхонасида китоблар ва китобхонлар сони тобора кўпайиб бораяпти. Яқинда ўтказилган ўзаро китобсеварлар баҳсида Самарқанд гузари ғолибликни қўлга киритган бўлса, Сувдарвоза, Рауфобод гузарлари кейинги ўринларни эгаллашди. Айни пайтда маҳалла аёллари ўртасида китобхонлик кечасига тараддуд кўриляпти.

Абдуваҳоб ПИРМАТОВ,
«Халқ сўзи» мухбири.

ҲИКМАТ

Ҳунари ва одоби бўлмаган кишидан бахт ва давлат кетади.

САВОЛ БИЗДАН...

Нобель мукофоти қайси соҳалар бўйича берилади?

136-35-60

Кечаги сонда берилган саволнинг жавоби:
1832 йилда Майкл Фарадей.

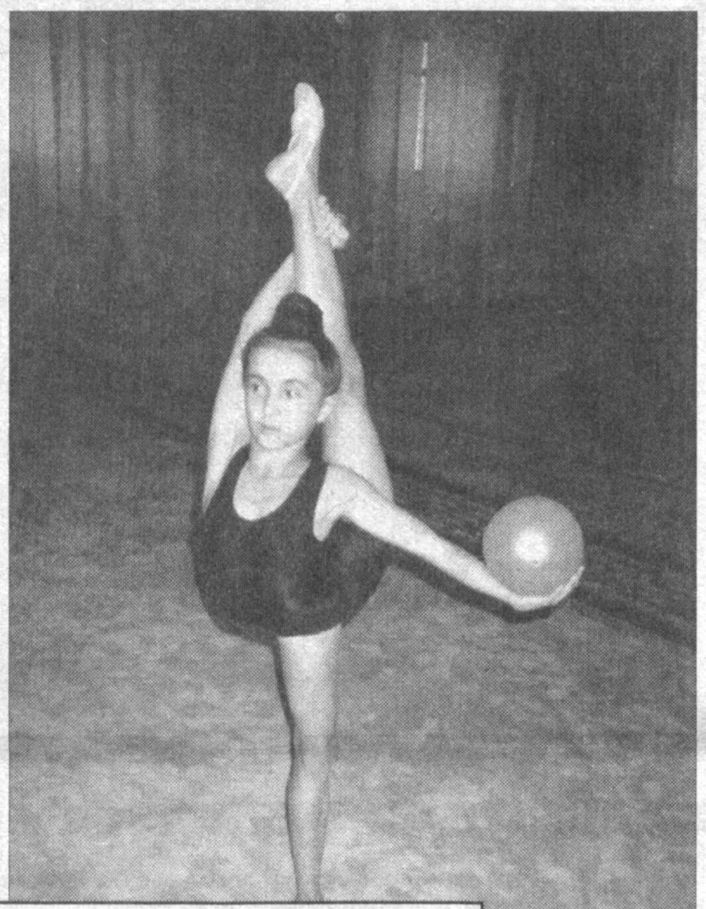

Бухорода спортга эътибор ғоят юқори. Яқинда бу ерда Олимпия заҳиралари мактабида «Нафис» спорт комплексининг иш бошлаганлиги ёшларда спортнинг бадиий гимнастикага бўлган ҳавасини оширди. Ҳозирда бу ерда 106 нафар бола устозлари — Ўзбекистонда хизмат кўрсатган спорт устаси Галина Гуляева раҳбарлигида нафис спорт тури билан шуғулланаётир.

СУРАТДА: ***ёш гимнастикачи Раъно Муҳамедова;***

Тоҳиржон ҲАМРОҚУЛОВ олган сурат.

Шифокор огоҳлантиради

Эҳтиёткорлик

сариқ хасталигига чалинмасликнинг ишончли йўли

Вирусли гепатит юқумли ошқозон ичак хасталиклари гуруҳига киради. Унинг чақирувчилари кўзга кўринмас майда заррачалар — «вируслар»дир. Уларни электрон микроскоп остида кўриш мумкин, холос. Хасталик асосан куз ва қиш фаслларида кўпроқ қайд этилиб, саломатликка жиддий таъсир этади.

Гепатит манбаи бемордир. У атроф-муҳитга ўзидан вирус тарқатади. Бундан ташқари касалликнинг белгисиз тури ҳам бўлиб, бунда бутун касаллиги даврида ҳам бемор танаси, кўзининг оқ мугуз пардаси сарғаймайди. Лекин атрофдагиларга вирус юқтириши мумкин. Соғлом организмга гепатит вируслари ифлосланган сув ва озиқ-овқат маҳсулотлари билан тушиб, аввало жигарни хасталайди. Беморда касалликнинг биринчи белгилари — ҳолсизлик, иштаҳанинг йўқолиши, кўнгил айнаши, тана ҳароратининг қисман кўтарилиши, пешоб рангининг ўзгариши рўй беради. Кўзнинг оқ мугуз пардаси сарғаяди.

Айрим беморларда касаллик грипп ёки ўткир ошқозон ичак юқумли касаллигига ўхшаш ҳолда ҳам ўтади. Буни сезган бемор ёки атрофдагилар вақтида шифокорга учрашиши тавсия этилади. Агарда ўзбошимчалик билан даволанса, касаллик асоратлари оғир оқибатларга, ҳатто ногирон бўлиб қолишгача олиб келиши мумкин.

Вирусли гепатит касаллиги асосан 14 ёшгача бўлган болалар орасида кўпроқ учрайди. Бу хасталик билан оғримаслик ва унинг олдини олиш учун ҳар бир киши шахсий гигиенага риоя қилиши, қайнатилмаган сув ичмаслиги, ҳўл мева ва сабзавотларни ювмасдан истеъмол қилмаслиги, бемор ишлатган буюмлардан фойдаланмасликка катта эътибор бериши керак. Айниқса, қориннинг ўнг томони қовурға остида оғирлик сезилса, пешобнинг ранги ўзгарса албатта шифокорга мурожаат қилиш тавсия этилади.

Т.ХЎЖАЕВ,
Ўзбекистон Республикаси Давлат санитария эпидемиология назорати марказининг овқатланиш гигиенаси бўйича санитария шифокори.

«Халқ сўзи» «Народное слово»

МУАССИСЛАР: Ўзбекистон Республикаси Олий Мажлиси Кенгаши ва Ўзбекистон Республикаси Вазирлар Маҳкамаси

Бош муҳаррир: Аббосхон УСМОНОВ

Таҳрир ҳайъати:
Э. БОЛИЕВ (масъул котиб — «Халқ сўзи»),
М. ЕГОРОВ
Ш. ЖАББОРОВ (бош муҳаррир ўринбосари — «Халқ сўзи»),
М. МИРАЛИМОВ,
С. МУҲИДДИНОВ,
Ш. РИЗАЕВ,
М. САФАРОВ,
Р. ФАРҲОДИЙ,
И. ХУДОЁРОВ,
И. ШОҒУЛОМОВ,
О. ҚАИПБЕРГЕНОВ (бош муҳаррир ўринбосари — «Народное слово»),
Ў. ҲОШИМОВ.

БЎЛИМЛАР:
Ижтимоий-сиёсий ҳаёт — 133-57-34; 133-78-92
Иқтисодиёт — 136-36-65; 132-10-65
Маънавият ва маърифат — 136-35-60;
Газетхонлар билан алоқа ва минтақалар — 136-29-89, 133-07-48;
Фан, соғлиқни сақлаш, таълим ва туризм — 132-12-08;
Янгиликлар ва халқаро ҳаёт — 132-11-15;
Котибият — 133-10-28;
Эълонлар — 136-09-25.

Ўзбекистон Республикаси Давлат матбуот қўмитасида 00001-рақам билан рўйхатга олинган.
Буюртма Г — 977, 27225 нусхада босилди, ҳажми — 2 табоқ. Офсет усулида босилган. Қоғоз бичими А—2.

Газета таҳририят компьютер базасида терилди ҳамда операторлар Ж. ТОҒАЕВ ва З. БОЛТАЕВ томонидан саҳифаланди.

Навбатчи котиб — А. ОРИПОВ.
Навбатчи муҳаррир — О. РАҲИМОВ.
Навбатчи — С. ДОНИЁРОВ.
Мусаҳҳиҳ — Ш. МАШРАББОЕВ.

МАНЗИЛИМИЗ: 700000, ГСП, Тошкент шаҳри, Матбуотчилар кўчаси, 32-уй.

Таҳририятда ҳажми 5 қоғоздан зиёд материаллар қабул қилинмайди.
[t] — тижорат материали.

«Шарқ» нашриёт-матбаа акциядорлик компанияси босмахонаси. Корхона манзили: «Буюк Турон» кўчаси, 41.

Босишга топшириш вақти — 21.00. Топширилди — 21.20
1 2 3 4 5 6

ТАШКИЛОТ ТОШКЕНТДАГИ ОМБОРДАН СОТАДИ:
КАБЕЛЬ
(АВВГ, ВВГ, АСБ, ААШБ, КГ, КВВГ, ТПП, ТСВ, ПВ, АПВ, ППБН, ПУНП ва бошқалар).
ЭЛЕКТРОЖИҲОЗЛАР
(ЯЧЕЙКАЛАР, ТРАНСФОРМАТОР ПОДСТАНЦИЯЛАРИ, ДИЗЕЛЬ-ГЕНЕРАТОРЛАР)
ЁРИТГИЧЛАР
(ЛПО, ЛСП, НСП, РСП, РКУ ва бошқалар)
ЛАМПАЛАР
(ЛД, ДРЛ, ДНАТ ва бошқалар)
БУЮРТМАЧИ ТАЛАБИГА КЎРА, УЗОҚ ВА ЯҚИН ХОРИЖДАН ШАРТНОМА БЎЙИЧА МАҲСУЛОТ ЕТКАЗИБ БЕРИШ МУМКИН.
700060, Тошкент шаҳри, Нукус кўчаси, 29-уй, «Ўзбекистон» маиший хизмат уйи, 5 қават.
Тел./факс: (+99871) 136-01-54, 133-12-84, 120-09-09, 152-66-34.
e-mail: gamma-elektro@yandex.ru

ЗАВОДНИНГ РАСМИЙ ДИСТРИБЬЮТЕРИ ТОШКЕНТДАГИ ОМБОРДАН
БЕНЗИН ҚУЙИШ КОЛОНКАЛАРИ
(НАРА 4216, 2816)
ва ЭҲТИЁТ ҚИСМЛАРНИ таклиф этади.
НАРА ТМ
Завод мутахассислари томонидан ўрнатиб ва созлаб берилади.
Тўлов шакли турлича.
Телефонлар: 144-28-44, 144-28-04, факс: 144-28-28

ТАШКИЛОТ
ҚУЙИДАГИ
МАТБААЧИЛИК ЖИҲОЗЛАРИНИ
СОТИБ ОЛАДИ:
- офсет босма машинаси;
- ўйиш жиҳози.
Телефонлар: 137-66-20, 35-10-30.
Лицензия 10-592 30.05.2000 йилдан.

ЎЗБЕКИСТОН РЕСПУБЛИКАСИ ДАВЛАТ СОЛИҚ ҚЎМИТАСИ
ўз бўлинмаларида ишлатилаётган принтерлар ва нусха кўчириш аппаратлари учун сарфланадиган материаллар ҳамда бутлаш қисмларини етказиб бериш бўйича
ТЕНДЕР ЭЪЛОН ҚИЛАДИ.
Тендерда иштирок этиш учун ариза намуналари ва тендер ҳужжатларини Ўзбекистон Республикаси Давлат солиқ қўмитасининг Бутлаш, капитал қурилиш ва транспорт бошқармасидан олиш мумкин.
Манзил: Тошкент шаҳри, Абай кўчаси, 4-уй, 228-хона.
Телефон: 144-89-42, факс: 144-44-57, ички телефон: 214.
Тендерда иштирок этиш учун аризалар эълон матбуотда чоп этилгандан бошлаб 15 кун давомида қабул қилинади.